

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

2018

ÅRSSKRIFT FOR
FORENINGEN GRÅSTEN ELEVER

Elevmøde og jubilarsammenkomst 2019

- for tidligere elever og ansatte afholdes:

Torsdag d. 6. juni 2019 kl. 10.00

Samtidig indkaldes til generalforsamling i foreningen "Gråsten Elever".

Program for elevmødet og jubilarsammenkomst:

Kl. 10.00: Velkomst v. formand Bjarne Ebbesen

Kl. 10.10: Generalforsamling i "Gråsten Elever". Dagsorden ifølge vedtægterne.

Kl. 10.30: Jubilarsammenkomst med efterfølgende middag for følgende årgange:

1948-49, 1953-54, 1958-59, 1963-64, 1968-69, 1973-74, 1978-79, 1983-84, 1988-89, 1994, 1999 og 2004.

Kl. 18.00: Jubilarsammenkomst for følgende årgange:

2009 og 2014

De jubilarer, der er medlemmer af elevforeningen, modtager en skriftlig indbydelse ca. 1 måned inden sammenkomsten. Også andre end foreningens medlemmer er selvfølgelig velkomne. Så kontakt gerne andre fra årgangen.

Årsskrift for Gråsten elever

Udgives af Elevforeningen Gråsten Elever. Elevforeningens formål er at virke som en forbindelse mellem Gråsten Landbrugsskole og tidligere elever og lærere samt at støtte Gråsten Landbrugsskole og dens virksomhed.

Redaktør:

Landbrugslærer Bent E. Nielsen, Gråsten Landbrugsskole, (bn@gl.dk)

Medlemskab:

Medlemskab koster 100 kr. årligt, som opkræves ved giro. Man kan tilmelde sig PBS-betaling.

Layout og tryk:

Toptryk Grafisk Aps, Buskmosevej 4, 6300 Gråsten – www.toptryk.dk

Indhold

Indhold	1
Verdens bedste job	2
Personalia 2018	8
Medarbejdere pr. 1. november 2018	9
Årets gang i køkkenet	10
Markbruget	12
Kvægbesætningen	14
Svinebesætningen	17
Naturskolen	20
Ud at se – med Gråsten Landbrugsskole	22
Det niende hold agrarøkonomer	24
Agrarøkonom 2017-18	28
EUX landbrug– hvad er det?	26
Fortid og fremtid	30
Jord under neglene!	32
Landmand 2.0	34
Turen gik til Irland	36
AgriEcvet	38
Elevforeningen 2018	40
Regnskab for Gråsten Elever	41
Hilsen fra Kollund	42
Elevbilleder	44
Jubilarer	63
Nyt fra gamle elever	77

- en del af AgroAkademiet

Fiskbækvej 15 • 6300 Gråsten
Tlf.: 74 65 10 24 • Fax: 74 65 06 24
e-mail: gl@gl.dk
www.gl.dk

Verdens bedste job

- er måske at producere verdens bedste fødevarer?

"Hvad er dansk landbrugs største udfordring lige nu? Det spørgsmål dukker ofte op i vore mange samtaler med eleverne. Lige meget om det er i en grundforløbsklasse eller i en klasse med agrarøkonomelever, lyder svaret: "Vores største problem er vores dårlige image i befolkningen generelt". Jeg troede måske de ville nævne dårlig økonomi eller dårligt vejr som et overskyggende problem, men i langt de fleste tilfælde nævner de vores dårlige image, som det største problem og udfordring.

På hvert elevhold er der elever som fortæller mig, at de er her på trods. De går her på landbrugsskolen på trods af at deres kammerater ikke kan forstå, hvorfor de ikke har fulgt resten af klassen til gymnasiet – på trods af at

klasselæreren også havde anbefalet gymnasiet og på trods af at mor også helst havde set at eleven havde valgt en anden uddannelse. Jeg har selvfølgelig stor respekt for elever som vælger at trodse disse nøglepersoner for så i stedet at forfølge sin egen personlige drøm om en uddannelse i landbruget. Men jeg bliver også ked af at høre at elever i landmandsuddannelsen har disse oplevelser.

Antallet af elever som er startet på landmandsuddannelsen har i de senere år ligget ret stabilt imellem 500 og 600 elever om året på landsplan. Det ser straks noget mere bekymrende ud når vi kigger på tallene i den anden ende af uddannelsen. På agrarøkonomuddannelsen startede der for fem år siden 249 elever og i år er tallet faldet til 77. Tallene

▲ Mange landmænd mener, at dannelse, grundviden, ydmyghed og nysgerrighed er det vigtigste eleverne kan lære på skolen.

fortæller, at vi faktisk har et tilfredsstillende optag i uddannelsen, men alt for mange stopper i erhvervet når de er færdige som faglærte.

På kontoret har vi hver uge landmænd som ringer ind og spørger, om ikke vi snart sender et nyt hold elever ud fra skolen for de mangler i særdeleshed dygtige medarbejdere.

Disse fire eksempler (dårlig image, alt for få som vælger en erhvervsuddannelse, alt for få som tager en lederuddannelse i landbruget og stor mangel på arbejdskraft i landbruget), viser at vi har en stor udfordring i erhvervet. Vi har været for dårlige til at gøre det attraktivt for de unge at blive i erhvervet efter de er faglærte, og vi har været for dårlige til at give dem mod og muligheder for at blive selvstændige. Vi har ikke været gode nok til at præge debatten omkring Danmarks fødeva-

reproduktion. Det har handlet alt for meget om rammevilkår og fx forsvar for brugen af pesticider.

Hvordan får vi stoltheden tilbage i erhvervet, og hvordan får vi resten af befolkningen med os? Jeg er overbevist om, at vi må starte med os selv og ændre den måde vi kommunikerer på. Vi skal være langt bedre til at fortælle om vores vision med den produktion vi har. Vi skal være ærlige omkring ting vi gerne vil forbedre, for selv i den bedste produktion er der forhold som kan forbedres. Som eksempel kan nævnes den udbredte praksis der har været med at aflive nyfødte jersey-tyrekalve, fordi der ikke har været økonomi i at opfede dem. En del landmænd med jerseybesætninger har udtalt, at det var dem meget imod at aflive en nyfødt kalv og det ville de lave om på, og med det resultat at disse landmænd nu har fået en

— En frisk flok på morgenfugletur i maj.

▲ Fhv. forstander Hans Hansens gravsten er nu placeret i skolens have. I 2018 har skolen haft besøg af Hans Hansens døtre.

masse positiv omtale og ros fra mange sider. Det er nu engang meget sjovere i længden at stå op om morgenen og få ros og anerkendelse for sit arbejde.

Landbrug og Fødevarer har i dette efterår lanceret en kampagne med overskriften "Noget af det bedste i verden". Denne kampagne er lavet netop med henblik på at genskabe stoltheden i erhvervet, og det er godt og rigtig set. Men vi bliver vel nok i grunden allermest stolte og glade når der er andre end os selv der roser os.

Landbrugsskolen i 2018

Der er omkring 15 skoler i Danmark som udbyder dele af eller hele landmandsuddannelsen. Heraf er de 7 "rene" landbrugsskoler. Dvs. skoler som Gråsten Landbrugsskole, hvor landmandsuddannelsen er den eneste uddannelse som skolen udbyder.

Vi er på Gråsten Landbrugsskole meget optaget af, hvordan vi bedst muligt ruster eleverne til ikke bare erhvervet men også til "livet" generelt. Vi er meget glade for den løbende

dialog vi har med de mange landmænd og læremestre som gør en kæmpeindsats for at være med til at uddanne fremtidens landmænd. Et spørgsmål som vi ofte stiller disse landmænd er: "Hvad er det vigtigste vi lærer eleverne på skolen?" Der er fire gennemgående egenskaber, som går igen i svarene:

- Dannelse
- Grundviden
- Ydmyghed
- Nysgerrighed

Dannede mennesker er rare og spændende at være sammen med, fordi de ved, hvordan man opfører sig i forskellige sammenhænge, og fordi de er bredt orienteret om, hvad der sker i samfundet. På Gråsten Landbrugsskole mærker vi hver dag vores nære slægtsskab med højskolen; vi starter dagen med morgensamling, hvor vi synger fra højskolesangbogen og derefter hører om, hvad der sker rundt om i verden eller vi hører en god historie. Vi spiser sammen. Middagsmaden starter og

slutter vi fælles, selvom det nok tager lidt længere tid også for køkkenet. Vi er ikke ligeglade med, hvordan man taler sammen og vi træner hele tiden at samarbejde og at vedholdenhed er en dyd som altid betaler sig i sidste ende.

Grundviden kan ses som en selvfølge for en skole at arbejde med, men vi bliver ofte udfordret på at eleverne ikke tidligere har øvet sig på at skulle lære noget udenad. Det er jo rigtigt at stort set al kendt viden i verden kan findes på nettet, men med så uoverskueligt megen viden tilgængelig er det jo mere vigtigt end nogensinde at kunne sortere i den viden. Det kan man kun ved at vide de basale ting.

Generelt er det sådan, at jo mere man ved, desto mere ved man, at man ikke ved. Derfor går egenskaberne **nysgerrighed** og **ydmyghed** hånd i hånd. Folk som tror de kan alt og ved alt, bliver man jo hurtigt trætte af. Landmænd og lærermestre elsker når deres elever stiller undrende spørgsmål til bedriften eller til samfundsforhold generelt. Som skole øver vi os konstant på at pirre elevernes nysgerrighed! Vi ønsker alle Gråsten-elever en rigtig glædelig jul og et godt nytår!

Henriette og Bjarne Ebbesen

... Hvordan får vi stoltheden tilbage - og befolkningen med os?

Kom og vær med når Gråsten Landbrugsskole inviterer til Højskoleaftener

Vinterprogram:

Tirsdag, 13. november 2018

Sangaften med Henrik Jacobsen

Pris kr. 80,-

Tirsdag, 15. januar 2019

Foredrag med Michael Svendsen

Pris kr. 150,-

Onsdag, 20. februar 2019

Foredrag med Daniel Rye

Pris kr. 200,-

Onsdag, 6. marts 2019

Sangaften med Silke og Vagn

Pris kr. 80,-

ER AFVIKLET

Køb rabatkort:

Og få alle 4 aftener
for kun kr. 350,00

Tidspunkt: Alle aftener kl. 19.00 – 21.30. Priser er inkl. kaffe og kage

Billetter købes ved indgangen

Sangaften med Henrik Jacobsen

Kom til en hyggelig og underholdende sangaften med masser af fællessang.

En aften hvor vi minder hinanden om, at det er fedt at synge sammen og forhåbentlig også nyder de mange stemninger og historier, som fællessangen giver.

Sanglege kan også forekomme!

Foredrag med Michael Svendsen

Et sjovt foredrag om forandring, humor og arbejdsglæde.

Michael Svendsen har været den yngste konservatorie-studerende slagtøjsspiller i Danmark og levede længe som professionel musiker.

I dag er han foredragsholder, hvor han deler ud af sine inspirerende og autentiske foredrag om forandringsparathed, medansvar og lysten til selv at bidrage til fællesskabet, hvor publikum virkelig får rørt lattermuskerne.

Velkommen til et spændende, varmt og ikke mindst humoristisk foredrag, hvor man går lidt gladere hjem.

Foredrag med Daniel Rye

Freelancefotograf Daniel Rye blev taget til gidsel hos ISIS i 13 måneder. Hør den dramatiske og grupvækkende historie, hvor han i sit foredrag, giver et åbenhjertigt indblik i, hvad det vil sige at være gidsel hos ISIS.

Daniel Rye fortæller hudløst ærligt, levende og detaljeret om sit fangenskab og det mareridt, han gennemlevede i de 13 måneder, og ikke mindst om, hvor svært det er at vende tilbage til en helt almindelig hverdag igen.

En på én gang forfærdelig og gribende historie, der holder publikum opslugt fra start til slut.

Sangften med Silke og Vagn

Denne sangften smyer sig omkring højskolesangbogen: Både de sange, som er i den, de sange, som måske kommer i den næste gang, og de sange, som aldrig kommer med.

Silke og Vagn har spillet sammen i snart 10 år, og har optrådt mange steder i Danmark og i Sydslesvig.

Silke spiller diverse fløjter, lidt concertina og til tider også keltisk harpe. Vagn holder sig til sine guitarer, og synger højt og meget gerne sammen med publikum. Der vil virkelig blive mulighed for at røre stemmen.

Højskoleaftener på Gråsten Landbrugsskole

Præsenteres i samarbejde med

**Elevforeningen for Gråsten Landbrugsskole
og
Kulturlandsbyen6300**

**Alle er velkomne -
Vi glæder os til at se dig ☺**

Personalia 2018

Endnu et år er gået og vi gør her lidt status på, hvem der er startet på Gråsten Landbrugsskole i 2018 og hvem der også har valgt nye udfordringer.

I lærergruppen har vi sagt farvel til *Peter Horne Buhl* og *Lillian E. Hestekjær*. Lillian stoppede den 1. november efter godt 7 år på GL som svinelærer. Hun er nu startet hos Vestjyllands Andel.

Kathrine Engdal Nielsen, som hele foråret har været ansat som timelærer på Gråsten Landbrugsskole startede som fastansat svinelærer 1. november. Kathrine har en professionsbachelor i husdyr virksomhed.

Her i efteråret har vi fået ekstra forstærkning på pianistside, hvor *Anne Nørlem* nu også spiller til morgensamling.

I serviceafdelingen har vi haft fornøjelsen af *Ane Ledet Hansen* i et lille års tid, hvor hun efter afsluttet studentereksamen var ansat som både maler og i rengøringen. Hun er nu videre med et spændende ungdomsliv og 1. april blev *Lise Marie Åbling Petersen* ansat i rengøringen.

I køkkenet er *Manizha Krarup Langaard* ansat som ny vokselev.

På gården er kvægfodermester *Anette Solkær Hougaard* stoppet, og ligeledes er *Poul Gade Sørensen* stoppet i kostalden.

Ole Hollænder stoppede som driftsleder for marken den 1. maj og er nu ansat hos Maaling. I svinestalden er *Rasmus Beck* startet som elev og i kostalden er *Anders Ø. Nielsen* startet som elev.

1 juli blev *Niels H. Schmidt* ansat. Niels har ansvaret for markdriften på GL og hjælper ligeledes i kostalden 10-12 timer om ugen. Niels er færdiguddannet agrarøkonom fra GL.

Til alle jer som har søgt nye udfordringer, skal der her til sidst lyde en stor for den store indsats, som I har gjort på Gråsten Landbrugsskole.

I har været med til at gøre en forskel!

Til alle nyansatte skal der lyde en varm velkomst. Vi glæder os til samarbejdet.

Henriette & Bjarne Ebbesen

Medarbejdere pr. 1. november 2018

Ledelsen:

Bjarne Ebbesen
Henriette Ebbesen

Skolen:

Annika Dam Engebjerg
Bent Kloster
Bent Nielsen
Carsten Fredsted
Christian August Lund
Christian Hofman
Christian Skov Pedersen
Dorthe Kreiberg
Helge Aagaard
Inger Schultz
Jim Christensen
Johan Hedevang Kaack
Kathrine Engdal Nielsen
Ken Mathiasen
Kirsten B. Nielsen (Vejleder)
Lotte Ottzen Andersen
Majbritt Bonefeld Petersen
Morten Langendorff Bonefeld
Thorkild Nissen
Uffe Monrad

Naturskolen:

Rasmus Ladekjær Nielsen

Haver til Maver:

Helle Tychsen Bojsen

Pianist:

Anne Marie Henriksen
Anne Nørlem

Kontor:

Anette Dalgas Ehlert (Vejleder)
Bodil Marian Jørgensen
Jeanette Wind
Laila Christensen Jessen
Ute Asmussen

Køkken:

Birgit Skræp Hansen
Cecilie Hermanni
Hanne Poulsen
Heidi Gylling Jensen
Helle Thisgaard
Kirsten Bohlbro-Petersen
Manizha Kraarup Langgaard
Panna Malene Schneefeldt
Sally Warrington

Teknik/rengøring:

Bente Fig
Bjarne Nygaard
Brian Hansen
Lise Marie A Petersen
Michael Träger
Thomas Iversen
Vibeke Nærum-Hansen

Gården:

Allan Hansen
Anders Østergaard Nielsen (elev)
Canja W Christiansen
Charlotte Delf
Jeppe Dejgaard Lundby (elev)
Malthe Ebbesen
Niels Hansen Schmidt
Rasmus Beck (elev)

Timelærere:

Anders Ugelvig, SLF
Christian Schädler, SLF
Gitte Holmen Møller, BC Syd
Herle Lorenzen Nielsen
Ken Roager Paulsen
Mette Fredberg, EUC-Syd

Årets gang i køkkenet

Hvad skulle man gøre uden et godt køkken på en landbrugsskole som Gråsten? Men det er vist mange år siden, der er blevet skrevet om det her i årsskriftet. Og da køkkenpersonalet blev spurgt om de ville bidrage, svarede de straks ja. Her er hvad der kom ud af det:

At arbejde i køkkenet på Gråsten Landbrugsskole er aldrig kedeligt, da vi hele tiden har meget forskelligt at se til. Og vi vil sige 6 friske piger: Hanne, Cecilie, Panna, Heidi, Birgit, Sally og Kirsten. Herudover har vi ernæringslever forskudt: Helle, som næsten er færdig, og Manizha, som lige er startet.

Om aftenen har vi forskellige unge til at hjælpe os: Jonas, Tobias, Helle og Marlene.

Året starter gerne med, at Landbosyd har et arrangement, som hedder "Det skal være sjovt at være landmand". Så har vi også besøg af Arla- og Danfoss kommer ofte og har deres kurser her. Som noget helt specielt havde vi i 2018 årsmøde for økologi- sektionen, Landbrug og Fødevarer.

Der har 2018 også været årsmøde for LandboUngdom. Her sluttede de unge af med en fest, hvor de var klædt ud som om de var fra Romerriget!

Sidst i juni rykkede vi for en periode køkkenet over i laboratoriet, som vi kaldte "Cafe Sol-skin". Imens blev det gamle køkken renoveret med nye vinduer og nyt køkkengulv og mange andre ting. Det var dejligt at vende tilbage i august til et næsten nyt køkken.

De sidste to år har der været Farmercamp, hvor børn i alderen fra 10 til 14 år er her på skolen i to døgn og lærer om alt indenfor landbrug på den sjove måde.

Med de mange arrangementer på skolen er der ikke to dage, som er ens og selvfølgelig er det ikke kun kurser og arrangementer, som gør det sjovt og udfordrende for os i køkkenet. Vores elever er der jo hele tiden, og de spiser nu mere sundt. Så derfor er der altid salat eller salatbar på ta' selv-bordene. Ris og pasta er skiftet ud med de grove af slagsen og franskbrød og boller er altid fiberrige.

Mad lavet fra bunden. Det er noget vi er glade for at kunne tilbyde alle, som kommer her og spiser. Selvom det giver lidt mere arbejde, mener vi alle, at det er arbejdet værd og vi får da også dagligt ros for det.

Køkkenpersonalet

Årets gang på Fiskbæk: Markbruget

Markplanen for 2018 bar præg af de vanskelige etableringsforhold i efteråret 2017, som forhindrede os i at etablere en stor del af vintersæden. Snegleangreb og våde forhold resulterede desuden i pletvis omsåning i vinterhvedemarkerne i foråret.

Vækstsæsonen 2018 var på mange måder en modsætning til 2017. De tørre og stabile vejrforhold i gennem stort set hele vækstsæsonen, gav rig mulighed for at nå markarbejdet til tiden. Tørken i juni – juli tog toppen af udbyttet. Men vi var, takket være den gode bonitet, ikke nær så hårdt ramt som mange andre.

Grovfoder

Vi har i alt bjærget 3 gode slæt kløvergræs. Vi var heldige at få 20 mm lige efter 1. slæt og godt 20 mm i første halvdel af juni, som sikrede et fint 2. slæt på Fiskbæk. Vi afsatte 3. slæt

og lavede wrap med henblik på salg af 5. slæt. Strandsvinglen i kløvergræsblendingen har tydeligvis været god til at modstå tørken, og den har holdt sig grøn i imponerende lang tid. Majsen havde perfekte etableringsforhold på Fiskbæk i år i det tørre og varme forår og så meget lovende ud i forsommeren. Kolberne blev tilfredsstillende udviklede, men tørken tog selvsagt toppen af udbyttet. Vi snittede majsen rekord tidligt sidst i august. Analyserne viser et rigtig højt energiindhold på 6,58 MJ/kg ts eller 1,13 kg ts/FE og en fordøjelighed af organisk stof på ikke mindre end 81,2 %.

Takket være en god beholdning fra 2017 er vi velforsynede med grovfoder. Vi har endda kunnet afsætte 4. og 5. slæt kløvergræs fra 2017 i sommeren 18, så vi kunne få ryddet op i siloanlægget inden majshøsten.

Markplan 2018

Afgrødefordeling og udbytter

Afgrøde	Areal (ha)	Udbytte pr. ha
Silomajs, Asgaard og Ambition	60	10.000 Fe/ha
Kløvergræs	46	6.500 FE af 1., 2. og 4. slæt
Vårbyg til malt, Laurikka og Evergreen	28	70 hkg/ha
Vinterhvede, Kalmar	25	47 hkg
Havre gryn, Symphony	22	Ikke leveret endnu
Vinterbyg, Hejmdal	19	70 hkg/ha
Vedvarende græs	15	
Brak og naturarealer	5	
I alt	220	

Kornafgrøder

Vi havde i år både grynhavre og maltbyg i markplanen. Begge afgrøder blev fint etableret og stod godt i forsommeren. I skrivende stund har vi endnu ikke fået tilbagemelding på kornanalyserne. Tørken reducerede selvstøt kernestørrelse og sortering.

Vinterbyggen, som blev rettidigt etableret, gav et tilfredsstillende udbytte på 70 hkg/ha.

Vinterhveden til fremavl gav et moderat udbytte primært pga. af det vanskelige efterår 2017.

Etableringen af vintersæden har i dette efterår været en fornøjelse. Efter en let og tør høst faldt der en tilpas nedbørsmængde sidst i august og først i september, så lerjorden på Fiskbæk smuldrede fint og grundlagde et perfekt såbed. I år uden sne. Vintersæden

står fuldstændig ensartet på alle 70 ha med vinterhvede. Vi har sprøjtet 1-2 gange mod bladlus i vinterhveden i efteråret for at forebygge havrerødsot.

Næste vækstsæson

Til foråret har vi planlagt at så 20 ha med hestebønner, på trods af de generelt skuffende udbytter i år i afgrøden, med henblik på at blive mere selvforsynende med protein.

Vi får en meget enkel markplan næste år, idet der udover kløvergræs og majs til kærner kun vil være ca. 70 ha vinterhvede og 20 ha hestebønner.

På maskinsiden har vi holdt investeringerne i ro i 2018.

Thorkild Nissen

▲ Vinterbyg netop gennemskredet og i blomst.

▲ Haver til maver og 4. slæt til kostalden.

▲ Vejkanterne omkring Fiskbæk har stået i fuldt flor gennem hele sensommeren til glæde for folk og fæ.

▲ Majsens spirede perfekt frem.

Årets gang på Fiskbæk: Kvægbesætningen

Højdepunkter i 2018

I kvægstalden har året været et begivenhedsrigt et af slagsen. Produktionen har været i en stabil gænge, hvor der løbende er sket forbedringer for at opretholde mælkeydelsen og den gode sundhed. Vi oplevede i sommermånederne i 2017, at køerne ikke søgte malke-robotterne og de havde begrænset liggetid. Flere køer pustede og gispede efter vejret. Trods en særdeles varm sommer i år, har vi været forskånet for udpræget varmemstress. Malthé fik i juni ansat *Anders Østergaard Nielsen*, som er ny elev i kvægstalden. Den daglige pasning af besætningens 165 køer plus opdræt varetages primært af Malthé og Anders. Dertil hjælper flere afløsere i weekender og vores grundforløbs elever er flittige medhjælpere i staldpraktikken.

Mælkeprisen var stærkt faldende fra januar til marts, men heldigvis vendte udviklingen i løbet af sommeren, hvor prisen steg igen. En tørkepræget sommer har dog sat sit tydelige præg på de nuværende foderpriser, hvilket selvfølgelig vil påvirke indtjeningen negativt i mælkeproduktionen.

Status i produktionen

Mælkeydelsen har de seneste 12 mdr. været 12.256 kg EKM pr. ko med en fedt- og proteinprocent på henholdsvis 3,92 og 3,51. Leveringsprocenten er på 95 og der er leveret knap 2.000 tons mælk til mejeriet de seneste 12 mdr. Dødeligheden ligger på 3,6 % hos køer og 4,6 % hos kalve. I juli bar stemningen præg af sæsonkælvning, da vi havde 34 kælvninger i denne måned. Til sammenligning var der måneden før kun 13 kælvninger. Trods de mange kælvninger kom de fleste kalve godt til verden og køerne fik en god start på en ny

laktation. Kun en enkelt kalv var dødfødt og enkelte køer måtte døje med tilbageholdt efterbyrd og børbetændelse i denne måned.

Reproduktionseffektiviteten ligger ved kvierne på 0,26, og hos køerne er den 0,25. Vi er godt tilfredse med niveauet hos køerne, men vi vil rigtig gerne forbedre tallet ved kvierne. Startinseminering hos kvierne ligger på 11,1 mdr. og alderen ved første kælvning ligger på 22,0 mdr., hvilket er tidligt sammenlignet med andre Holsteinbesætninger. Vi har arbejdet på at sænke huld hos kælvkvierne. Kombinationen af tidlig kælvning samt et højt huld har sat sit aftryk på mælkeydelsen i tidlig laktation. Trods en stor indsats for at tilvænne køerne til at besøge malkebobotten, ligger denne gruppe køer langt fra gruppens ydelsesmål. Målydelsen i besætningen er på nuværende tidspunkt 13.000 kg EKM pr. ko. Vi har derfor sænket fordøjeligheden i rationen til kvierne samt øget alderen for startinseminering. Dette skulle gerne give større kvier med et passende huld og en bedre appetit i tidlig laktation.

Bedre velfærd

Investering i to nye vindpropeller har været medvirkende til at holde mælkeydelsen oppe i sommervarmen. Mælkeydelsen har således ligget på 36 til 38 kg EKM pr. malkende ko med et stabilt indhold af fedt og protein. Det geometriske celletal sneg sig over 200 tusinde i august, men ligger nu igen på 180 tusinde. Vindpropellerne har en diameter på 7 meter og kører med varierende hastighed afhængig af temperatur og luftfugtighed i stalden. Køerne producerer selv meget varme og fugt, hvilket er lettere for dem at komme af med, når temperaturen og luftfugtigheden

er lav i stalden. Det betyder, at der går mindre energi tabt ved pusten og gispen, som ses hos varmestressede køer. Der er dermed mere energi til mælkeproduktion, hvilket tydeligvis har hjulpet køerne igennem sommeren.

Køer er fintfølede dyr og selv de mindste ændringer kan påvirke produktion og adfærd både negativt og positivt. Dette fik vi sat fokus på, da vi to dage i marts fik lavet en videoanalyse. Konklusionen fra analysen viste, at de ældre køer fravalgte bestemte sengebåse muligvis pga. sengenes indretning. Nakkebommen blev efterfølgende justeret, men vi ved ikke med sikkerhed, om det har haft nogen effekt, da det vil kræve en ny analyse. Dog er vores umiddelbare vurdering, at justeringen havde betydning for køernes lyst til at ligge i sengene.

I juni fik eleverne travlt i staldpraktikken, da nye madrasser og bøjler ankom til 42 senge hos de ældre køer. De nye senge består af fleksible sengebøjler samt nye madrasser fra

Cow-Welfare. Eleverne arbejdede ihærdigt sammen med Malthé og montører i to dage, hvor de nye senge blev monteret. Køerne ser ud til at sætte pris på de nye forhold og de foretrækker at ligge i de nye senge fremfor de gamle. Sengene skal gerne give færre skader og længere liggetid, hvilket på den lange bane skal resultere i øget holdbarhed og højere livsydelse.

Fodring

Fodringen af de malkende køer har igennem de seneste 12 mdr. kørt stabilt med fodermidlerne vist i nedenstående tabel. Med nye grovfoderlagre af prima kvalitet er det vores klare forhåbning, at køerne skal kunne æde en ration med en større andel grovfoder. Vi har desuden planer om at erstatte Cibomix 33 og sodahvede med Cibomix 22 og fint formalet majs. Formålet med denne justering er at gøre rationen billigere og opnå et højere restbeløb pr. ko.

▲ De ældre køer nyder tilværelsen i de nye senge.

Fodermiddel	Kg TS/ko/dag
Mineraler (Komix 310678)	0,50
Mættet fedt (Lipitec Bovi LM)	0,2
Sodahvede	2,0
Sojaskrå	1,8
C-blanding (Cibomix 33)	2,0
Kløvergræsensilage	5,4
Majsensilage	8,1
Robotblanding (KomKo 20 Star)	5,1
I alt	25,1

Avl og dyrskue

Alle fødte kviekalve har i løbet af det seneste år fået udtaget vævsprøver til genomisk test. Vores højdespringer på NTM (Nordic Total Merit) rangstigen er indtil nu en kviekalv med nr. 5101. Hun har nemlig et NTM på 32, hvilket er helt i top. 5101 går på nuværende tidspunkt i løbeafdelingen, hvor hun fornylig er konstateret drægtig med VH Hotman. Som en af de få kvier med højt NTM, er hun ikke insemine-

ret med kønssorteret sæd, da Viking er interesseret i en tyr fra denne kvie. De øvrige kvier med højt NTM skal selvfølgelig insemineres med kønssorteret sæd, idet vi gerne skal have flest mulige kviekalve efter vores dyr med det højeste NTM. Det bliver spændende at følge dyrene med de højeste NTM-værdier og ikke mindst at se resultatet, når de skal til at producere mælk i besætningen.

Foråret stod for Malthe og en god håndfuld elever i dyrskuets tegn. Der blev flittigt mønstret køer bag staldene og få uger inden dyrskuet i Aabenraa, skulle køerne trimmes og vaskes i alle krogene. For flere elever var det nyt at stifte bekendtskab med dyrskue. En ny måde at vurdere dyrene på, men også en måde at få kickstartet interessen for avl. Det er selvfølgelig ikke altid dyrene med højest NTM, som står på fløjen, men det skal ikke afholde os fra at deltage med nogle flotte produktionsdyr, som også kan levere en god ydelse og sundhed. Resultat blev to køer med 23 point og de resterende to fik 22 point. Samtidig fik vores elever en fantastisk oplevelse samt gode kontakter til kommende arbejdsgivere.

Jim Christensen

▲ Carsten sammen med 4. kalvskoen 4430. Koen fik 23 point på dyrskuet. Foto: Malthe Ebbesen

▲ Michael mønstrer 1. kalvskoen 4845. Koen fik 23 point på dyrskuet. Foto: Malthe Ebbesen

Årets gang på Fiskbæk: Svinebesætningen

2018 nærmer sig slutningen og det er igen tid til en lille opdatering fra grisestalden.

Året har budt på noget af en udfordring, både med de lave afregningspriser, men også stigende foderpriser her efter høst. Vi håber at bunden er ved at være nået, og at det snart begynder at vende igen.

I år har vi været så heldige at vores faste aftager har valgt at fylde en ekstra stald med vores grise også, og derfor har vi ikke skullet sælge nogen i puljen.

Alle lysamature i stalden er på nuværende tidspunkt ved at blive skiftet til LED, så vi kan spare på strømmen. Vi har i år også skiftet alle foderkasser i farestalden, de var begyndt at stå og drysse

👉 Sørnerne malker godt.

Løbe/drægtighedsstalden

Først på året valgte vi at købe en del ekstra polte ind, dels fordi vi havde sprunget et par hold over i 2017 i forbindelse med opsætningen af vores containerkarantæne og derved fået mange gamle søer og dels fordi at soantallet var lige til den lave side. Det har så også betydet at vi har fået slagtet mange af de gamle på nuværende tidspunkt og at farestalden nu ikke kan trække flere søer.

Det er gået rigtig godt med at få løbet alle poltene og de kvitterer godt i farestalden.

Vores faringsprocent ligger på 94,6 og en omløberprocent på 4,9.

Vores drægtighedsfoder indeholder også i år både sukkerroesnitte og valset byg, og vi giver søerne tørret lucerne i drægtighedsstalden. Det giver en god mavesundhed og nogle rolige og mættede søer, der ikke bruger meget krudt på at slå. Vi har ikke mange benskader og sodødligheden ligger på 6 procent.

Farestald

Sørnerne malker rigtig godt og vi ligger på 12,4 i egen fravæning. Vi kører med 5 ugers fravæning, og det er en udfordring at kunne holde huld på søerne i farestalden i den sidste del af diegivningsperioden.

Vi får lige som sidste år mange levendefødte grise - 38,8 pr. årssø. Og 2,2 kuld pr. årssø. Dødeligheden ligger på 12 procent. Den vil vi meget gerne have længere ned, og det arbejder vi hårdt på.

Den meget varme sommer har været en stor udfordring, især lige omkring faring hvor det har været noget af en prøvelse at få grisene af søerne. De løber simpelthen tør for energi og går i stå. Men også at kunne holde appetitten ved søerne alle 5 uger.

Klimastalden

Efter at vi har fået ro på PRRS må man sige, at det er en sand fornøjelse at arbejde i klimastalden. Grisene vejer ca. 8 kg i gennemsnit, når de bliver fravænnnet. De har en daglig tilvækst på 530 g, så vores produktionstid (fra fødsel til 30 kg) ligger på 81 dage. Det er vi meget tilfredse med. Vores dødelighed ligger på 2 procent.

Sidste efterår startede vi op med et forsøg, hvor vi ville se hvor lidt zink vores grise kunne nøjes med. Vi må konkludere, at vi ikke helt kan undvære det. Vi kom ned på 800 ppm, så kan vi se at der begynder at komme problemer med fravænningsdiarre. Normalt tilsætter man 2500 ppm, så vi kan skære 2/3 væk uden at få problemer.

▲ En glad gris.

Personale

I år har vi ansat Canja som blev færdig på 2.hf den 1. februar, hun er ansat på deltid. Canja har ansvaret for klimastaldene. Jeppe er startet på 2. hf den 1. september, og som hans afløser har vi ansat Rasmus Beck. Rasmus er GF1-elev og

er startet 1. juni. Han er med rundt i hele besætningen. Allan står for klovpleje og reparationer/vedligehold og afløser ved ferie. Charlotte står for den daglige ledelse af staldene og bruger derudover meget af tiden i farestalden.

▲ Lærer Christian Skov Petersen og elever er på vej ind i løbestalden.

Undervisning

Der har været godt gang i staldpraktikken igen i år, hvor eleverne har fået lov til at få fingrene i det de skal ud at arbejde med i deres praktik. Der har været en del besøgende igennem stalden i år, hvilket er dejligt, da det er et pænt udstillingsvindue til den danske svineproduktion. Her i efteråret har der ikke været mange dage, hvor der ikke har været elever i stalden, enten i form af staldpraktik, opgaver i forbindelse med skolen eller brobyggere, der har skullet stifte bekendtskab med det at gå på landbrugsskole.

Det er dejligt at kunne undervise eleverne i et produktionsapparat, hvor produktionsresultaterne på en stor del af nøgletallene ligger på et niveau over landsgennemsnittet.

Charlotte Delf & Johan H. Kaack

▲ Jesper inseminerer en so.

▲ Morten er ved at drægtighedsscanne søer.

Årets gang på Fiskbæk: Naturskolen

Vild mad

I løbet af det sidste år har naturskoleleder Rasmus været med i et efteruddannelsesforløb omkring spiselig natur, hvor blandt andet folkene fra NOMA har efteruddannet naturvejledere til at bruge naturens vilde urter på et højere gastronomisk niveau. Ud over efteruddannelsen af naturvejledere har de også udviklet en hjemmeside og en app, der gør det let for folk i almindelighed at gå ud i naturen og sanke råvarer – alt fra urter, til svampe og tang. Udover at det har givet ny viden til forløbene for kommunens folkeskoleelever, er en del af Rasmus' tid denne sæson også gået med at afholde VILD MAD arrangementer for offentligheden. På disse ture er det muligt at komme med på en sanketur, hvor vi finder

forskellige spiselige ting i naturen og efterfølgende tilbereder et lækkert måltid sammen. Turene har forskellige temaer som f.eks. strandurter, ramsløg eller svampe. For at afholde turene i naturen tæt på råvarerne har vi fået fondsmidler til at anskaffe en VILD MAD trailer med masser af godt grej til madlavning under åben himmel.

I 2019 vil der blive udbudt nye ture – se mere om disse på Naturskolerne i Sønderborg kommunes facebookside.

Familiehaver

I år har vi, sideløbende med vores 20 skolehaver under konceptet Haver til Maver, haft fornøjelsen af at drive familiehaver sammen med 8 friske familier. Her har vi siden slutnig-

☛ *Der klargøres til VILD MAD.*

gen af april mødtes hver anden tirsdag, hvor vi sammen har hygget os med at så, luge og høste. Familiehaverne er opstået som et samarbejde mellem 4H og naturskolen og naturvejlederne Rasmus og Helle har givet gode råd om dyrkning af køkkenhaver og ellers deltaget på lige fod med de øvrige familier. Ligesom i konceptet Haver til Maver, har vi også tilberedt mad sammen og hygget os med kaffe, snak og have-nørderi. Deltagerne har været en blanding af gode folk fra 0-80 år og der er plads til både singler og storfamilier – både nybegyndere og erfarne havefolk er velkomne.

Den nye havesæson starter igen i april 2019 og vi glæder os til at se endnu flere med jord under neglene. Har du lyst til at være med, så skriv en mail til naturskole@gl.dk.

Helle Tychsen Boysen

▲ *Der bliver hygget på tværs af generationer i familiehaverne.*

▼ *Fuld gang i VILD MADlavning.*

Ud at se - med Gråsten Landbrugsskole - en tak til vores mange besøgsværter

Hvert år er vi på en lang række besøg med vores elever, og 2018 har ikke været nogen undtagelse. Undervisningen i det daglige understøttes af at komme ud og snakke med landmænd og andre, der står midt i en praktisk hverdag. Næsten altid giver det anledning til drøftelser og diskussioner, som vi kan arbejde videre med i vores undervisning. Det er vores opfattelse, at besøgsværter også selv får noget ud af det, når eleverne spørger til, hvorledes det forholder sig med det ene og det andet. Sådan skal det også gerne være,

når der planlægges og afses tid til at tage imod vores forskellige hold. En positiv vekselvirkning mellem teori og praksis.

Vi vil fra skolens side gerne takke alle jer landmænd og andre virksomheder, der villigt er parat til at åbne jeres døre, når vi kontakter jer for at høre, om vi må komme på besøg med vores elever ☺.

Blandt de mange besøg i 2018 har vi på disse sider valgt at vise billeder fra vores produktionslederens tur til Sjælland.

Bent Nielsen

Højt til vejs på Axelborg.

Med rådhusårnet i baggrunden.

På besøg hos Christian Ipsen, Store Merløse (planteavl).

Martin Merrild fortæller om Landbrug & Fødevarer.

Røde køer på Mannerup Møllegård.

Faglig drøftelse i stalden.

Det niende hold agrarøkonomer - er nu i gang på Gråsten Landbrugsskole!

Der er sket lidt ændringer undervejs siden det første hold agrarøkonomer trådte ind ad døren i år 2011.

Men udbyttet er det samme: En fantastisk uddannelse, der kan anvendes både som selvstændig landmand, som sparringspartner for en landmand, i følgeerhvervene eller i et helt andet erhverv. Muligheder er rigtig mange – og de 90 agrarøkonomer vi nu har uddannet – har fået spændende stillinger rundt omkring i Danmark og i udlandet.

Går du selv og overvejer eller har en medarbejder, der gør – så kontakt en af vores studievejledere og få en snak om mulighederne.

Vær opmærksom på, at der fra næste år vil være andre terminer:

PL starter til februar 2019 og september 2019 – herefter vil det fortsætte med start i september.

Næste hold AØ starter februar 2020.

Dorthe Kreiberg

Jan David af L&F kåret til Årets landmand 2018, har taget lederuddannelse på GL.

AØ-hold nr. 9 på besøg hos Søren Bonde Møller, Skærbæk. Der drøftes gårdråd.

I maj var der igen ledernetværksaften.

Godt humør i klassen!

AØ-holdet og kærester lytter til socialkonsulent Solveig Høj på Generationskiftedagen.

Agrarøkonom 2017-18

AØ'erne i rundbordssamtale med Henrik Pihl Jessen, Brørup.

Malkekvægbrug i Zillertal, som AØ-holdet besøgte i marts.

På et savværk i Zillertal.

Franz Ortner i Stumm havde ud over køer også geder.

Der blev også tid til lidt skisport i Østrig.

Sjov og ballade.

EUX landbrug- hvad er det?

På Gråsten Landbrugsskole har eleverne siden 2015 haft mulighed for at vælge EUX-landbrugsuddannelsen, men hvad indebærer den egentlig?

EUX kombinerer faglært landmand med en gymnasial uddannelse, så eleverne både bliver uddannede landmænd og får en ungdomsuddannelse svarende til en HF-eksamen. Derfor har de også efterfølgende mulighed for at tage en lang, videregående uddannelse, fx som dyrlæge. Samtidig kan de selvfølgelig også gå videre med lederuddannelsen, fx Produktionsleder eller Agrarøkonom. EUX på Gråsten Landbrugsskole har fokus på især de naturvidenskabelige fag, så eleverne har meget matematik, biologi og kemi i løbet af de 4 år, som EUX landbrug tager. Samtidig skal de også have dansk, engelsk, fysik, informatik, erhvervsøkonomi og samfundsfag på gymnasieniveau.

Eleverne er hårdt spændt for i løbet af de ca. 4 år, for ud over gymnasiefagene, skal de selvfølgelig også undervises i blandt andet husdyr, planter, økonomi, teknik, naturpleje, bæredygtighed, innovation og økologi.

Derudover kommer de eksamener, cases og større opgaver, som hører sig til hos både gymnasie- og landbrugsdelen.

Al undervisning foregår på GL

Gymnasielærerne er hos GL ansat i huset, så vores elever skal ikke frem og tilbage til et gymnasie i nærheden. Derfor er hverdagen ofte en blanding af både landbrugsfag og gymnasiefag, hvilket også gør det lettere at arbejde tværfagligt mellem gymnasiefag og landbrugsfag, som er en stor fordel. Når det er muligt og giver mening, kombinerer vi også EUX-klasserne med de ordinære landbrugs elever i landbrugsfagene. Derfor ska-

▲ EUX-elever fra forskellige årgange hygger.

ber denne uddannelse i høj grad bro mellem landbrugsfag og gymnasiefag, hvilket både elever og lærere nyder godt af.

Ligesom på den ordinære landbrugsuddannelse, bor EUX-eleverne også på skolen og er en del af kostskolemiljøet.

To praktikperioder

EUX-landbrug kombinerer også teoretiske skoleperioder med praktikperioder. EUX-elever har således 2 praktikperioder i løbet af de 4 år. Den første ligger efter Grundforløb 2 og er på 13 måneder. Den anden ligger efter 1. Hovedforløb og er på 6 måneder. Mange elever fra den ældste årgang har valgt at benytte den sidste praktik til et længere udlandsophold, blandt andet helt i New Zealand, Australien og USA.

En krævende uddannelse

Ingen tvivl om, at EUX landbrug er en krævende uddannelse, men samtidig opnår eleverne er stor faglig viden, både teoretisk og praktisk. De er målrettede og dygtige, og de opnår med en EUX næsten uanede uddannelsesmuligheder efterfølgende. Dette skoleår er første gang, vi har EUX-elever på alle 4 årgange, da det første hold bliver færdiguddannet sommeren 2019. Klassestørrelserne ligger typisk

mellem 20-25, hvor de så er i samme klasse alle årene igennem.

Vi glæder os til at få den ældste årgang 'hjem' på skolen igen i januar, hvor de starter på deres 2. hovedforløb. Sikker mange oplevelser rigere og klar til at gøre deres EUX-uddannelse færdig.

Lotte Ottzen Andersen

Red. Apropos EUX og udlandsophold har vi fået en hilsen fra Lennart, som sender et billede af Oliver. Og fortæller:

Her i Otorohanga går det meget godt. Chefen spørger efter flere elever. Her skal man ikke have noget imod at malke og arbejde mange timer. Man arbejder med rigtig fine folk. Hvis der er nogen som vil høre mere, må de gerne kontakte mig.

Mvh Lennart

▲ Selvkørende sprøjte på 48 meter. Billedet taget af Jesper Wildenschild, der er i Australien i sin sidste praktik.

EUD/EUX:

Fortid og fremtid

Et af de undervisningsforløb, som eleverne skal igennem på grundforløb hedder "Fortid og fremtid". Der er afsat en uge til at eleverne gennem oplæg, opgaver og projekter kan dykke ned dels i landbrugets historiske udvikling, lige fra stenalderen til strukturudviklingen fra 1960'erne, dels i landbrugets fremtid. Og hvad det sidste angår er det jo en ukendt størrelse, men det skal siges, at vores elever gør sig mange tanker om fremtiden. Og at de forstår at præsentere deres idéer for andre kunne man få vished om på projektugens afsluttende dag, hvor de mange forslag og tanker kunne beses i maskinhallen. En meget inspirerende oplevelse, blandt andet for vores AØ'er, som fungerede som en slags lyttere og dommere.

Der var fokus på bæredygtighed, omstillingsparathed og forbrugernes ønsker og krav.

Mere konkret var der idéer om dyrkning af proteinrige afgrøder indendørs i flere etager med kunstig lys og varme, energikilder som vindmøller og solpaneler, insekter som melorme og græshopper til både menneskeføde og dyrefoder, omstilling af stalde til andet end husdyrhold, affaldssortering og robotteknologi.

Nogle af eleverne var af den overbevisning, at debatten om nedsættelse af kødforbruget er et modefænomen og at der igen vil blive fokus på kvalitetskød, kødretterne vil få en renaissance!

Og så var der bagt boller og kage med blandt andet formalede græshopper og melorme, ligesom der var melorme som snacks. Velkomme!

Bent Nielsen

▼ *Eleverne er dygtige til at præsentere deres ideer.*

EUD/EUX:

Jord under neglene!

Ja, det kan man ikke undgå, når man får den grundlæggende planteundervisning på Gråsten Landbrugsskole. Det er et projekt, der strækker sig over flere dage, og hvor teoretiske oplæg, praktiske øvelser i mark og laboratorie, ekskursioner, markture og gruppearbejde går op i en højere enhed.

Eleverne hører om landskabstyper og landskabsdannelse, foretager sigte- og spadeprøver – og der arbejdes med jordstruktur, næringsstoffer og mikroorganismer. Her er lidt billeder af dem, der fik jord under neglene i 2018.

Bent Nielsen

Spadeprøve med Fiskbæk i baggrunden.

Fiskbæks lerede jord kan være tung at arbejde med.

Her er det teksturen, der bedømmes.

Undersøgelse af jordtype.

EUO/EUX:

Landmand 2.0

– et grænseprojekt mellem Gråsten Landbrugsskole og Landschaftsmuseum Angeln/Unewatt, Tyskland.

For efterhånden en del år siden blev Gråsten Landbrugsskole kontakttet af en gruppe mennesker lige på den anden side af den tysk-danske grænse om at være med i et partnerskab på tværs af landegrænser. Ideen var at give elevernes syn på deres uddannelse i et nyt perspektiv.

Efter nogle års optræk lykkedes det november 2017 at få bevilling til projektet "Landmand 2.0" igennem Interreg, EU og KursKultur. Projektet startede august 2018, og alle vores GF1-elever var med i projektføreløbet med Landschaftsmuseum Angeln/Unewatt, Tyskland og 4 kunstnere.

Projektføreløbet var opdelt i 3 overordnede faser:

1. Eleverne besøgte museet for at få indblik i landbrugets historiske rolle. De blev samtidig kreativt udfordret til at komme med deres bud på fremtidens landmand, altså landmand 2.0.
2. Kunstnerne besøgte Gråsten Landbrugsskole, hvor de med elevernes hjælp fik færdiggjort deres samlede bud på fremtidens landbrug.
3. Udstilling af det fælles produkt mellem elever og kunstnerne til Åbent landbrug d.16.9.2018 og åbning af en udstilling på Landschaftsmuseum Angeln/Unewatt, Tyskland, der er åben indtil 2019.

Det var nogle udfordrende, men også meget kreative dage for vores elever, som ikke lige-

frem har arbejdet med kunstnere før. Der var helt sikkert frustrerende og grænseoverskridende stunder for vores elever, men også en glæde og stolthed over de færdige produkter. Imellem det kreative og innovative arbejder, var der også tid til sjov og hygge, idet eleverne overnattede på Landschaftsmuseum Angeln/Unewatt, Tyskland under det første møde mellem projektpartnerne i elevernes 2. uge på Gråsten Landbrugsskole.

Majbritt Bonefeld Petersen

Projektet var støttet af:

Fotos: Christian Lucassen.

A Kunstværket kommer helt ned i stalden, og vises til Åbent Landbrug.

Der blev malet mel på gammeldags manér.

Der "rystes" smør i det dejlige augustvejr.

Der var også tid til bålhygge for at lære hinanden bedre at kende.

Fremstilling af kunstværker.

Der arbejdes kreativt.

Og lidt kontakt til "det rigtige tyske landbrug" blev der også.

EUN/EUX:

Turen gik til Irland

Her på Gråsten Landbrugsskole har vi fra 1. hovedforløb EUX og EUD været 5 dage på studietur i Irland. Her har vi blandt andet oplevet en overnatning i hovedstaden Dublin og været på både landbrugsrelaterede besøg og andre kulturelle oplevelser.

Vi rejste afsted fra Gråsten Landbrugsskole natten mellem d. 16. og 17. september, hvor vi blev hentet i bus og kørte til Københavns Lufthavn. Herefter fløj vi til Dublin med en mellemlanding i Oslo. Efter indkvartering på hotellet i Dublin gik resten af dagen med at udforske byen på egen hånd. Her var der nogen, primært pigerne, der fik tiden til at gå med at shoppe, mens andre var mere kulturelle og besøgte museer og Whisky destilleri. Dagen efter kørte vi fra Dublin, hvor rejseorganisationen Equipepeople havde planlagt vores tur, med guiden Heather. Vores første besøg var på øl-bryggeriet Guinness, som var en 7 etagers bygning. På hver etage kunne man læse om historien for bryggeriet og diverse stadier fra korn til øl. Det var interessant at opleve, hvordan Guinness har påvirket Irlands

▲ Udsigt over Irland fra flyvinduet.

kultur gennem årene og mærke, at der er en vis stolthed over brandet.

Vi var ude og besøge Barra O'Briens opdræt af hyrdehunde, hvor han viste os hunde i forskellige træningsstadier. Vi startede med at stå på en lille mark med 6 får, hvor han ved hjælp af en fløjte kunne få hunden til at samle fårene og opdele dem to hold. Herefter kom vi ud på en større mark med flere får, hvor han havde en af de ældre og mere trænedede hunde

til at hyrde fårene. Han fortalte, om de konkurrencer han deltager i og forklarede om, hvad de gik ud på. Det var interessant at se samarbejdet mellem Barra og hans hunde, og imponerende at han har bygget en hel karriere op om sine hyrdehunde.

Størstedelen af Irlands marker består af græsarealer, hvilket har stor betydning for deres drift af kvæggårdene. Vi var ude og besøge en landmand med 370 køer og 120 ha, som er en meget gennemsnitlig størrelse på en besætning. I Irland går køerne ude det meste af året, hvis vejret tillader det og bliver så hevet ind til malkning ca. 2 gange dagligt. Pga. klimaet, især de store mængder regn, er det oplagt at dyrke græs, og hermed består fodringen primært af græs. Ydelsen i Irland er heller ikke så høj som herhjemme, ca. 5500 EKM/årsko, desuden er omkostningerne pr. ko lavere og mælkeprisen højere.

I forhold til herhjemme er reglerne for arv anderledes, og det er derfor økonomisk lettere at overtage sine forældres gård i Irland.

Udover kvæg har vi også været ude på en gedefarm, hvor de havde 350 geder. Vi kom lige til malkningen, som var i en sidebyside-malkestald med fast exit, selvfølgelig kun med 2

patkopper. Gederne bliver mæket 2 gange dagligt med en ydelse på ca. 2,5 liter om dagen til 5 kr. pr. liter. Gederne gik indenfor hele året og fik friskslået græs dagligt. Selvfølgelig er opbygget meget ligesom en almindelig dansk kostald, dog med størrelsesforhold der passer til gederne.

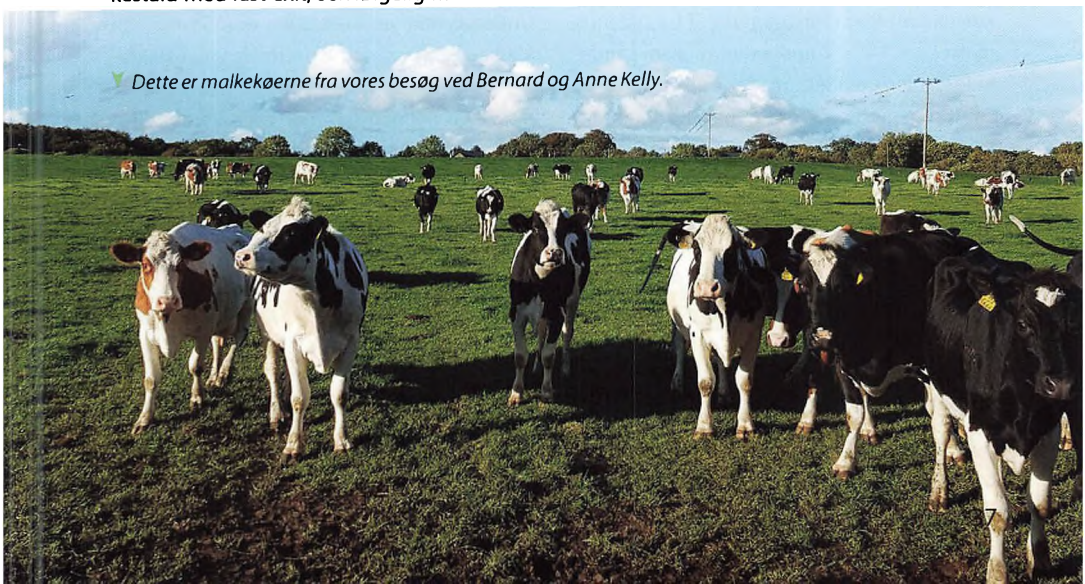
Det har været nogle spændende besøg, vi har været på og interessant at få indblik i, hvordan den irske landbrugsproduktion er meget mere enkel og ukompliceret. Landbrugene er generelt mindre, og der er ikke så mange og store moderne maskiner til markarbejdet.

Alt i alt har vi haft en lærerig og hyggelig tur til Irland, hvor vi har oplevet diverse landbrugsmæssige og kulturelle forskelligheder i forhold til Danmark. Det har været spændende at se, hvor meget fokus de har på græs, og hvor få majsmarker vi stødte på, da vi kørte rundt mellem besøgene.

Det har været rart, at vi har været blandet både EUX og EUD, så man havde muligheder for at blive rystet sammen på kryds og tværs af klasserne.

*Thea Adler Green
og Caroline Nitsche Jensen*

▼ Dette er malkekøerne fra vores besøg ved Bernard og Anne Kelly.

AgriEvet

– et samarbejde mellem 13 europæiske landbrugsskoler

De 16 deltagere fra Belgien, Holland, Finland og Østrig foran Gråsten Slot.

Traditionen tro afholdt Gråsten Landbrugsskole også i 2018 et treugers internationalt kursus omkring management af højtydende malkekøer. I år var netværket mellem samarbejdsskoler udvidet, og det består nu af 13 landbrugsskoler i 9 lande med Danmark inkluderet.

I år havde vi hele 16 deltagere på kurset, og de var fra 4 forskellige lande: Belgien, Holland, Finland og Østrig.

I tre uger blev de 16 elever præsenteret for hvordan danske mælkeproducenter driver deres produktion. De var igennem emner som fodring, avl, sundhed samt fik en introduktion til DMS, Norfor og Viking Genetics. Og nå ja, også det danske vejr, når det er mest uforudsigeligt. De ankom til sne og minusgra-

der, hvilket gik over i regulært stormvejr og til sidst et godt dansk forår med lidt sol og regn. Undervisning var hele tiden et mix mellem klasseundervisning og undervisning i stalderne. Som noget nyt havde de 16 udenlandske elever en hel dag sammen med vores 1. hovedforløb EUX elever. Det gav anledning til udveksling af erfaringer – personlige og faglige - på tværs af landegrænser. Udover at arbejde med køer, blev der også tid til at se lidt af Danmarks smukke natur.

Før den endelige eksamen var alle 16 elever to dage i praktik hos lokale mælkeproducenter. Det er altid en fornøjelse at opleve velviljen fra de lokale landmænd til at bruge deres tid på landbrugselever fra udlandet.

En stor tak til de otte landmænd:
I/S Kaczmarek og Asmussen,
Nr. Hostrup Bygade 11, 6230 Rødebro

Christian Nissen, Undelevej 16, 6340 Kruså

Dan Jepsen, Hydevadvej 34, 6230 Rødebro

Frederik Daabeck, Bredbjergvej 2, 6200 Aaben-
raa

Lars Jensen, Øbeningsvej 17, 6230 Rødebro

Søren Wollesen, Østermarksvej 14, 6230
Rødebro

Bent Petersen, Goldbækvej 13, 6230 Rødebro

Martin Hansen, Øbeningsvej 22, 6230 Rødebro

Til den afsluttende eksamensopgave stillede
Jan David, Åbølvej 16, 6372 Bylderup-Bov, sin
besætning til rådighed. Eleverne skulle an-
vende den viden, de havde fået i de tre uger,
og så præsentere deres svar til Jan David de-
res sidste dag i Danmark. Gråsten Landbrugs-
skole vil igen i marts 2019 udbyde kurset, og
samtidig vil danske landbrugsskoleelever få
tilbudt lignende kurser hos vores samarbejds-
partnere.

Majbritt Bonefeld Petersen

*Besøg hos Jan David
til den afsluttende
eksamenscase.*

*De udenlandske elever var en tur forbi vade-
havet, hvilket de fleste - med undtagelse af de
hollandske elever - ikke havde set før.*

*Undervisning i klove ved Henrik Jørgensen,
Bovihoofcare.*

*Løsning af en praktisk opgave mellem vores
EUX elever og udenlandske elever.*

Elevforeningen 2018

Hvad vi ikke fik i år, havde vi for meget af sidste år. Her er det selvfølgelig vand jeg taler om, og det fik i den grad sat sit præg på 2018. Så jeg tror der er mange der håber på et lidt mere "gennemsnitligt" år i 2019.

Vi har i foreningen har et fint år med en fint besøgt jubilardag, hvor vores indtryk er, at deltageren fik en god snak med kammerater, ligesom de fik set skolens faciliteter.

Ved generalforsamlingen havde vi en kort debat om den største udfordring vi har i foreningen. Og det er selvfølgelig af medlemstallet, som enten står i stampe eller er meget svagt

faldende. Dette er selvfølgelig en opgave vi i bestyrelsen tager alvorligt og vi diskuterer, hvilke tiltag vi skal gøre for at få de unge med i foreningen fra starten af.

Herefter skal det så også nævnes, at bestyrelsen består af flest af de yngre. Så jeg vil derfor opfordre til, at vi får nogle flere til at melde sig, så vi kunne få en lidt mere broget bestyrelse.

Efter generalforsamlingen havde vi et lune-fuldt og underholdende foredrag af Johs. Nørregaard Frandsen, der fortalte om landbruget og hans opvækst.

Året 2018 i Elevforeningen har givet os en masse debat i bestyrelsen om, hvad det er vi skal gøre i foreningen. Derfor har vi flere ting på programmet for 2019, som vi skal arbejde videre med. Det er bl.a. at vi arbejde på hvad vi i foreningen skal gøre i anledningen af skolens 100-års jubilæum i 2024.

Til slut vil jeg ønske alle medlemmer en rigtig glædelig jul og et godt nytår, med håbet om et spændende 2019 i foreningen.

Rasmus Henne Lehmann, formand

▲ Johs. Nørregaard Frandsen fortalte om dengang, da landbolivet blev en by i provinsen.

▲ Der lyttes intenst til Johs. Nørregaard Frandsen ved dette års elevmøde.

Regnskab for Gråsten Elever fra d. 01.05.2017 til d. 30.04.2018

Resultatopgørelse

Indtægter:

Indbetalt kontingent	136.143,44
Renter af indestående	
Tilskud fra skolen	5.000,00
Indtægter i alt	141.143,44

Udgifter:

Trykning af elevskrifter	-65.023,75
Porto	-40.677,00
Gebyrer	-28,60
PBS	-10.338,80
Elevmøde	-4.497,55
Honorar	-10.000,00
Kontorhold	-2.056,25
Udgifter i alt	-132.621,95

Årets resultat **8.521,49**

Hans Hansens mindelegat

Sydinvest Dannebrog 378 stk.	
Kursværdi pr. 1. maj 2017	35.859,88
Kursværdi pr. 1. maj 2018	35.582,20

Beholdning pr. 1. maj 2017	1.834,24
Udbytte	356,00
Boggaver	-1.827,61
Beholdning pr. 30. april 2018	362,63

Beholdning pr. 1. maj 2017

Kontantbeholdning	200,00
Sydbank checkkonto	157.686,75
Sydbank m. opsigelse	101.003,90
Investeringskonto	12.642,68
Beholdninger i alt	271.533,33

Beholdning pr. 30. april 2018

Kontantbeholdning	200,00
Sydbank checkkonto	166.208,24
Sydbank m. opsigelse	101.003,90
Investeringskonto	12.642,68
Beholdninger i alt	280.054,82

Afstemning af beholdninger

Beholdning pr. 1. maj 2017	271.533,33
Årets resultat	8.521,49

Beholdning pr. 30. april 2018 **280.054,82**

Regnskabet er godkendt og beholdningerne pr. 30. april 2018 fundet tilstede.

Gråsten d. 7. juni 2018

Christian A. Lund Thorkild Nissen

Hilsen fra Kollund

▲ PD er altid god for en tale ved jubilarmiddagen.

Ingen vækstår har vel været så forskellige - som 2017 og 2018. Fra den mest regnvåde sommer i '17, til den sommer med mindst nedbør, i de sidste flere generationer. Fra en besværlig høst - til den letteste høst. Desværre for lave udbytter, men uproblematisk. Fra et efterår i '17, hvor der blev tilsået alt for få marker med vinterafgrøder, til det letteste efterår. Selv stenene er blevet samlet (endog flere dage i oktober i shorts og T-shirt).

Men krisen er ikke til at tage fejl af. De nuværende lave priser på smågrise og en stor trussel imod eksporten via afrikansk svinepest i Belgien. Med det store antal af vildsvin der er i sydlige Jylland, så må det have alles ubetingede opmærksomhed.

Foderet til den kommende vintersæson er knap i mælkebesætningerne. Men der har

dog været en stor "kompensatorisk" vækst i græsset, så det går nok ikke så galt, som først antaget. Et stort lyspunkt er kartoffelstivelse. Topmoderne danske fabrikker, der oplever en stor efterspørgsel. Ingen tvivl om, at kartoffelmel kommer til at indgå i mange fødevarer fremover. Sidst har jeg hørt at kartoffelmel nu er forsøgt som erstatning for mælk i parmesanost. Jo, opfindsomheden er stor.

Antallet af vegetarer og veganer er stærkt stigende, og klimadebatten varsler flere kødfrie dage. I mit barndomshjem var lørdag "kødfri" med risengrød, pandekager og lignende. Men nu en politisk magtfaktor, og en bølge som mange rider med på.

Verdenspolitisk er meget "af lave". USA's præsident Trump giver efter min mening Kina ekstra stor plads i verdensøkonomien frem-

over. Selvom væksten i dette enorme land er faldende, så er der stadig større vækst i Kina, end i de vestlige lande. Handelskrige har ingen vindere.

EU har store udfordringer. Men fra dansk landbrugs side er de (i skrivende stund) manglende Brexit-aftaler en alvorlig risikofaktor. Vi har en stor samhandel med Storbritannien, som kan blive ramt af told, handelshindringer mv., så den frie handel for en stor del af vore landbrugsvarer er virkelig truet.

Vælgere i mange lande går væk fra de såkaldte "gamle partier" og til de politiske yderfløje, som vi har set det i Italien og tyske delstater. I Danmark skal vi i 2019 have såvel EU-parlamentsvalg som Folketingsvalg. Så det bliver spændende at følge den danske "kabale" bag efter. I Sverige har de stadig ikke en regering flere måneder efter valget.

Det glæder os at det går godt på GL og dets personale. Glæde over mange elever på skolen, men bekymring over, at der er alt for få der afslutter de sidste trin i uddannelsen for at kunne overtage de mange bedrifter, der skal generationsskiftes inden for få år.

Familien trives fortsat godt i Kollund – flere svigerbørn og derfor flere børnebørn på vej. Jeg befinder mig godt med arbejdet i BoligSyd, og glæder mig ofte over at se og gense mange tidligere elever fra Landbrugsskolen.

Med ønsket om en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Peder Damgaard

▲ *Hjemme i Kollund.*

Skolens elever august 2018

Grundforløb 1 2018

2. hf efterår 2018 (Kalifornien-holder)

2. hf efterår 2018 (Østring-holderet)

Landmand Kvæg 2018 (A-klassen)

Gråsten Landbrugsskole

– en del af AgroAkademiet

Landmand Kvæg 2018 (E-klassen)

Landmand Planter 2018 (C-klassen)

Landmand Planter 2018 (H-klassen)

Produktionsleder 2018

Årgang 1942-43
(75 års jubilæum)

Jubilarholdene i 2018 ▶▶

Årgang 1952-53
(65 års jubilæum)

Årgang 1957-58
(60 års jubilæum)

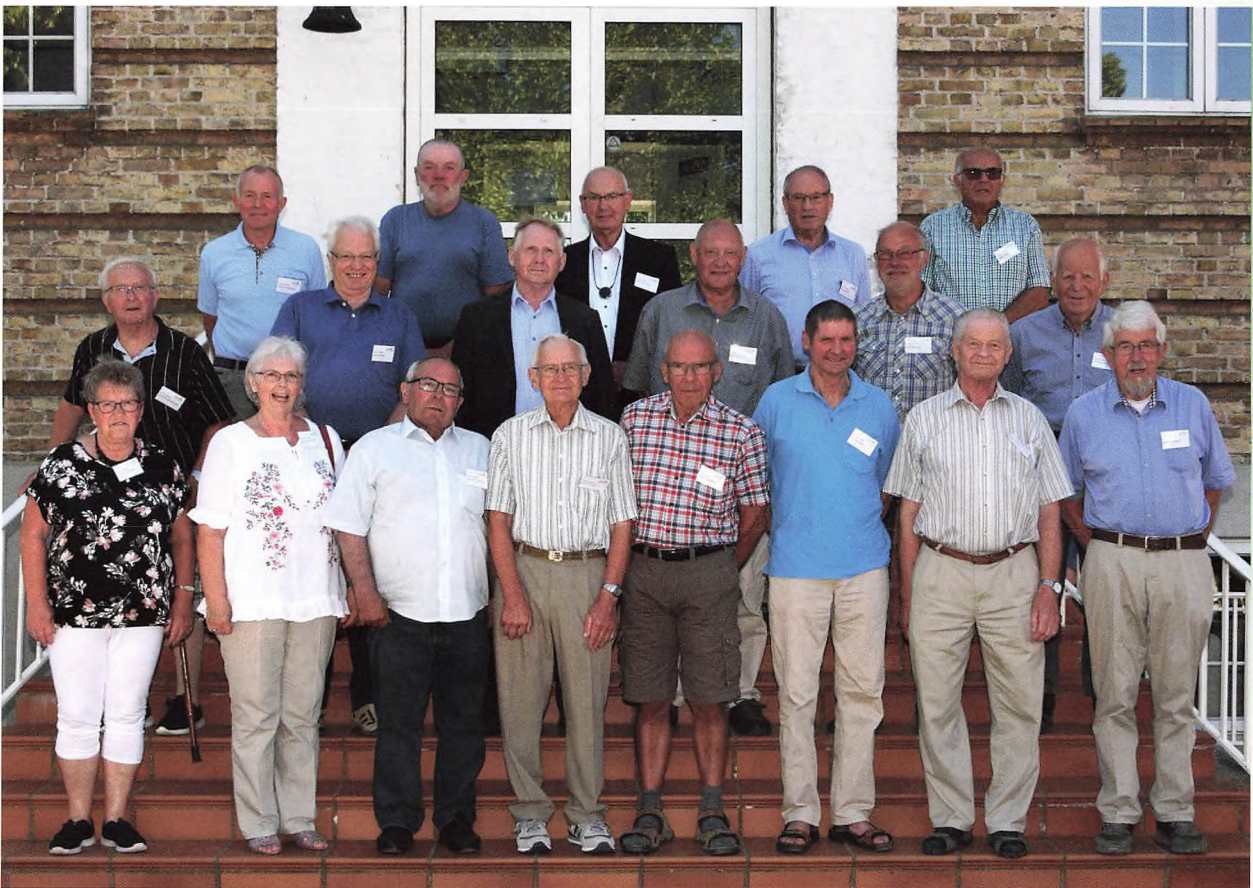
Øverste række fra venstre (9): Carl Heinz Schmidt, Sønderballe, Peter Alnor, Feksted, Henry Johanning, Øster Højt, Christian Petersen, Krusaa, Andreas Nissum, Ageriskov, Kresten Appel, Remgstrup, Jens Jørgensen, Gentofte, Lorens Alnor, Vester Søttup, Jes Petersen, Krusaa

Nederste række fra venstre (5): Povl Solner Frank, Vojens, Peter H. Smidt, Arnum, Peter Bonde, Bolderslev, Rasmus Christensen, Huholt, Christian Bossen, Løgumkloster

Årgang 1962-63
(55 års jubilæum)

Årgang 1967-68
(50 års jubilæum)

Årgång 1972-73
45 års jubileum)

Årgang 1977-78
(40 års jubilæum)

Árgang 1982-83
(35 árs jubilaum)

Árgangur 1987-88
(30 árs jubiliæum)

Argang 1993
(25 års jubilæum)

Årgang 1998
(20 års jubilæum)

Årgang 2003
(15 års jubilæum)

Árgang 2008
(10 árs jubileum)

Årgang 2013
(5 års jubilæum)

Nyt fra gamle elever

Årgang 1952-53

Årgangens redaktør gennem mange år, Peter Hansen, døde i september 2018.

Æret være hans minde.

Årgang 1957-58

**Redaktør: Povl Solmer Frank,
Svanevej 4, 6500 Vojens
E-mail: svanevej@privat.dk
tlf. 7454 1001 / 4028 5670**

Så kom året for vort 60 års jubilæum. Det står helt klart i min erindring, at vi ved 50 års jubilæum i 2008 måtte konstatere begyndende fysiske svagheder blandt de 26 fremmødte. Vi fandt det således begrundet, som noget nyt at anmode elevforeningen om at indbyde til 55 års jubilæum. Det skete så i 2013 og med et flot deltagerantal på 28.

For at opmuntre til fremmøde til dette års 60 års jubilæum blev der udover til medlemmer rettet henvendelse til en lang række ikke-medlemmer. Det blev til en flok på 14. Det største antal for 60 års jubilæum gennem mange år. Af de 14 havde alle sønderjysk bopæl på nær én, *Jens Jørgensen, Gentofte*.

Mærkværdigvis fandt jeg frem til ham for et par siden på samme adresse som i 1957-58. Ældste deltager var *Christian Petersen, Krusaa*. Han kan fylde 92 år i december 2018. Snakken gik lystig med spændende livshistorier krydret med sange. Her iblandt to specielle. Den ene fra skolens indvielse 3. november 1924. Den anden fra vor afslutning for fem måneders holdet 29. marts 1958. Kan forsikre der blev sunget igennem med en kraft, der må have givet genlyd i tilstødende gange og lokaler. Vi fik markeret, at 60 års fest er noget helt for sig selv.

Har som i forudgående år også været i kontakt med *Carl Volmer Johansen* i Californien. Er fortsat engageret med at holde styr på sine

ejendomsbesiddelser. Nyder familielivet med sin colombianske hustru og de tre børn alle i gode og vellønnede stillinger. På en måde havde vi i år også en mere direkte kontakt. Min datter fandt under ferietur lejlighed til at aflægge Carl Volmer en visit og overbringe en hilsen fra det sønderjyske.

Med hilsen fra Carl Volmer og undertegnede

Povl Solmer Frank

Årgang 1959-60

**Redaktør: Mads Schmidt Eriksen,
Lusigvej 7, 6430 Nordborg
E-mail: mse@bbsyd.dk**

Vi nærmer os nu mere og mere vores 60 års jubilæum. Ifølge vores sekretær, har vi jubilæum i slutåret, så for vores hold bliver det så sommeren 2020.

Det vil sige, at I næste år ved denne tid vil modtage et kort, eller på anden måde blive kontaktet af mig, så det bliver lejlighed til at fortælle lidt om vores liv, så det kan komme med i Gråsten elever julen 2019. Men I kan jo allerede begynde at spidse blyanten og sætte tankerne i gang.

Vi mener da, at vi nogenlunde er fulgt med tiden, så hvis der er nogen der har turdet gå ombord i IT-verdenen, vil jeg da gerne, hvis I har en E-mailadresse, at I tilsender mig den. Det bliver da lidt nemmere for skal det igennem Post Nord, så ved vi aldrig.

For mit vedkommende synes jeg, at jeg har det rimeligt, men et slid er der jo.

Det at være alene har jo sin pris. Her i november er det 8 år siden Grethe døde.

Med denne hilsen medsender jeg en Glædelig Jul til jer alle.

Med venlige hilseener til hele holdet

Mads Schmidt Eriksen

Årgang 1957-58 skulle lige se gården.

Årgang 1960-61

**Redaktør: Jørgen H. Møller,
Sneppevænget 14, 5610 Assens
E-mail: sneppe14@mail.dk**

Kære holdkammerater.

Så er der igen lidt nyt til elevskriftet. Desværre er der kun et enkelt bidrag i år, hvor Lorens Asmussen fortæller om en lidt usædvanlig oplevelse, han har haft.

Det er måske også forståeligt, at der ikke er så meget nyt at berette om i vores alder.

**Lorens Asmussen, Brunbjergvej 64G,
6200 Aabenraa** ringede til mig.

Vi fik en snak om lidt af hvert. Bl. a. fortalte han, at han nu var kommet godt over en sygdomsperiode for et par år siden.

Eftersom han er jæger, var der også følgende sandfærdige jægerhistorie.

Han havde benyttet sit jagtvåben til at skyde en muldvarp på sin græsplæne for godt et år siden. Det havde medført et grotesk forløb, idet politiet mødte op og skrev rapport efter en anmeldelse fra en omkringboende. Efterfølgende fik Lorens bekræftet fra flere sider, at han ikke havde gjort noget ulovligt, idet muldvarper, i lighed med mus og rotter frit kan nedlægges. Sagen lå stille, mens yderligere undersøgelser stod på.

Da Lorens så senere igen skød en muldvarp på samme måde, blev han igen politianmeldt og med nød og næppe forhindrede han de 2 fremmødte betjente i at konfiskere hans jagtvåben og ammunition. Først efter et år blev sagen forkastet som værende grundløs. Han havde foretaget en lovlig aktivitet med et lovligt våben, så der var ikke noget at komme efter.

Man kan læse mere i en lille artikel om denne hændelse, under overskriften "Muldvarpe- manden fra Løjt" i magasinet Jæger, oktober 2018.

Det var hyggeligt at få en snak med Lorens og så blive bekendt med denne oplevelse. Tak for det.

Herfra kan jeg fortælle, at vi har det udmærket. Har fornylig været på en rundtur i Kroatien. Et meget smukt land.

Med dette ønskes alle en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

Jørgen

Årgang 1961-62

**Redaktør: Holger Warncke, Blansvej 10,
Bovrup, 6200 Aabenraa
E-mail: warncke@bbsyd.dk
Mobil 20640471**

Mojn Ållsammel!

Så har det atter været tiden for jeres redaktør at sætte sig til tastene. En overgang så det ud til, at arbejdet ville blive (lidt) for let. Da fristen for tilbagemeldinger var ved at udløbe, var der kun kommet 1 svar. Senere indløb yderligere 2 – heldigvis!

Svarene bringes nedenfor, men først en trist meddelelse om et dødsfald.

Viggo Andersen, døde d. 11. oktober efter længere tids alvorlig sygdom. Viggo var sammen med sin bror Ejner elev på 5-måneders holdet. Ejner døde allerede d. 9. marts 1992 – også efter lang tids sygdom.

Viggo voksede op på en gård her i Bovrup. Kort efter skoleopholdet giftede han sig med Erika Kragh fra Varnæs, og sammen forpagtede de gården "Ravnhøj" her i Bovrup. Senere købte de gården "Grønlykke" i Varnæs med overtagelse d. 1. marts 1969. Viggo var landmand med liv og sjæl og fortsatte med at hjælpe til på gården, efter at den var overdraget til en søn. Med køb af hus på Varnæsløkke, var "markvejen på arbejde ikke så lang"; betrede han mig engang – med et stort smil!

Da Varnæs Kirke – grundet renovering af adgangsvej til kirken – var lukket i sidste halvdel af oktober, blev Viggo bisat fra Felsted Kirke d. 23. okt. Under højtideligheden var der kun få ledige pladser i kirken! Vi sang bl. a. "Vi pløjed og vi så'de". Præsten tog i sin tale udgangspunkt i netop denne salme, og hun drog fine

sammenligninger til Viggos lange liv som landmand. Dagen sluttede med mindesamvær på Ballebro Færgekro.

Og nu til svarene – heri først et, der indløb sidste år efter "lukketid". ("deadline", som det hedder på Nydansk). Det kom fra

Hans Andresen, der sendte en mail og skrev: "Undskyld, jeg er lidt sent på det, men det går nok alligevel". Det gjorde det så ikke (red). Hans fortsætter: Her hos os nyder vi vores pensionisttilværelse og er glade for, at helbredet tillader os at deltage i de arrangementer, vi gerne vil. Da jeg elsker at synge i Broager Egnskor, fortsætter jeg selvfølgelig så længe, min tenorstemme kan klare de høje toner. Vores kor holdt 75-års jubilæum sidste år i november.

I sommerhalvåret spiller vi begge petanque i vores gamle hjemby Skelde. Om vinteren går Else til kortspil sammen med 10 andre damer. Det foregår i klubhuset – også i Skelde. For mit vedkommende går jeg stadig på jagt, men ikke så meget mere da jeg kan begynde at mærke, jeg ikke er 20 år, men på vej mod de 80. Det sociale betyder meget, når man går på jagt, især når vi skal ind i jagtlokalet for at spise den medbragte madpakke. NB. I jægersproget lyder det sådan: "Den sidste sort er den bedste og den sikre"! Hans slutter med at sende en hilsen til alle fra vor årgang.

Svend Aage Caspersen ringede en aften og fortalte, de stadig bor i Rødding. Han konstaterede, vi er ved at blive ældre. For deres vedkommende ses det bl. a. af, de er blevet oldeforældre. Jeg fik ikke lige fat på, hvor mange oldebørn familien tæller – ej heller alderen på de seneste skud på stammen?

Svend Aage driver stadig et lille enkeltmands-firma med salg til landmænd af mælke-erstatningsprodukter og gummimåtter til løsdriftstalde. Endvidere også salg af træpiller til erhverv og private. Med den sidste oplysning øjnede jeg straks en chance for indkøb af billige træpiller, da varmekilden her i huset er en pille-ovn – erhvervet i 2013, men Svend Aage måtte skuffe mig med, han ikke optager nye kunder...!

Under samtalen kom vi "vidt omkring" og var bl. a. rørende enige om, at indtjeningen i nutidens landbrug er alt for lille. På nogle produkter er priserne endog lavere, end da vi var aktive bønder...!

Christian Detlefsen skriver ganske kort: "Hej alle sammen! Her går tiden med keglespil i Gråsten om vinteren. Sommeren går med at spille Minigolf i Broager og ordne haver hos ældre". En hilsen til hele holdet Christian.

Svend Hansen hentyder indledningsvis til mit brev, hvori jeg opfordrer til at sende mig lidt nyt og bl. a. skriver: "Hvert år henvender jeg mig til 10 af vort hold, og i år er du så blandt de heldige. Jeg håber meget, du vil udnytte dette enestående held"..!

Svend føler sig ikke særlig "heldig". Det er jo ikke moderne med brevskriveri, men han vil alligevel prøve at sætte lidt sammen og skriver videre:

Min kone og jeg bor stadig i hus i Rødding. Desværre er hun blevet ramt af en svær KOL-sygdom, så hun er afhængig af ilt, og det sætter jo nogle begrænsninger. Vore 3 sønner bor alle i nærheden, og 2 af dem beskæftiger sig stadig med malkekvæg. Min egen indsats er blevet begrænset til "stik i rend job", da jeg har mistet lysten til traktor-arbejde, kalvepasning og hvad der ellers var af opgaver.

I stedet står den på husligt arbejde m. m. (nød lærer nøgen kvinde at spinde).

Landbrug er dog ikke glemt. Min første plads var pløjning med 2 heste og en 1-furet plov. Senere landsbyens største traktor – Oliver 77 med 32 hk! Derefter 5-fods mejetærsker. Kvægavl, afkomsprøver, hvor 1 ko kunne give op til 6.000 liter mælk.

Nu et lille klip i øret, og så kan man finde de dyr, der giver mere end 12.000 liter mælk om året. Meget har forandret sig. I vor ungdom skulle en rigtig karl helst kunne klare at bære 100 kg. Nu er kun 15 kg tilladt. Hvad der vil ske, når vi ser 60 år frem i tiden, har jeg ikke fantasi til at forestille mig...

Her i Rødding er vi heldige med, at Højskolen igen er blevet velfungerende, og det har jeg

megen fornøjelse af med adgang til dygtige foredragsholdere. Den ugentlige korsang hjælper også på humøret. Hermed en hilsen til alle os, der på Gråsten Landbrugsskole i 61-62 studerede til landmænd.

Hilsen Svend Hansen.

Det var så alt for denne gang. En stor TAK til jer, der sendte en hilsen til vort hold.

Her i Bovrup går livet sin stille gang. Også jeg kan godt mærke, alderen begynder at trykke lidt. Glæder mig dog over, jeg stadig har kræfter til at hjælpe vor knægt Mikael, der har et ret stort hønsehold til produktion af rugeæg. Dejligt at mærke, der er masser af meningsfyldt arbejde ved æg-pakkemaskinen til en (halv)gammel mand!

Jeg ønsker hermed hele holdet en Glæderig Julefest samt et Godt Nytår 2019.

Holger

Argang 1962-63

Redaktør: Jes Lassen
Bygbjergvej 19 A, Felsted
6200 Aabenraa

Fra Hans Juhler:

Året 2018 er et år vi vil huske, idet der blev fejret guldbryllup og der blev til en rejse på 5 uger til Canada. Vores ældste søn med kone og 3 piger rejste d. 1. juli 2017 til provinsen Manitoba og blev statsborger der, og vor vi boede hos dem i et nyt hus de havde købt.

Vi besøgte 4 provinser i Canada og 2 stater i USA. En kæmpe oplevelse. I USA kørte vi i Nord Dakota og Syd Dakota, store præriesletter, igennem indianerreservater og byer, der var befolket med efterkommere af indianere. Vi besøgte flere museer, der viste hvordan de havde levet. Det blev til 4 dage der.

Det blev til en tur gennem 4 provinser i Canada, hvor højdepunktet var flere dage i bjergkæden Rocky Mountains med utrolig flot natur og mange indtryk.

Canada er et kæmpe landbrugsland. Der var store marker med korn, sojabønner, raps, lucerne og store græsningsarealer.

Det var det vi har oplevet i årets løb. Ønsker alle en fredfyldt jul

Hilsen fra Ella og Hans

Jens L. Fredsted:

Tak for kortet.

Der er sket en del det sidste års tid. Vi har forpagtet jorden ud for 3 år, men vi bliver boende på gården, der er stadig noget at lave. Jeg har en kaninbesætning på 23 stk.

Jeg hjælper en del på Hygum Hjemstavns gård med udsætning af flagstænger, når der er fest. Jeg har en vogn med flagstænger stående, derforuden to kassevogne med havreneg, som bliver solgt fra nu af og til jul.

Ellers går tiden med at holde bygninger i orden. Jeg har 2 stk. græsjord til hø (ca. en halv hektar) for at få hø til kaniner.

Til slut tak for kortet.

Venlig hilsen
Jens L. Fredsted

Red.:

Siden sidste jul er 3 af vores skolekammerater desværre døde.

Frede Asmussen, som havde glædet sig til 55 års jubilæet, fordi han var forhindret til 50 året på grund af et nyt knæ. Frede drev i mange år et anlægsgartneri i Slangerup i Nordsjælland.

Hans A. Petersen:

Hans A., som vi kaldte ham, var i en årrække med i bestyrelsen for Gråsten Landbrugsskole. Hans A. og jeg arbejdede nogle nætter på Varnæs-løkke maskinstation med at køre møg.

Magnus Nørgård er heller ikke mere. På elevmødet fik jeg at vide, at Magnus var blevet opereret og alt, hvad der kunne gå galt, gik galt. I vinteren 61-62 var jeg sammen med Magnus på Frederiksborg Højskole ved Hille-

rød. Han var altid i godt humør og havde stor lune.

Æret være deres minde.

Vi er stadig 39 medlemmer af vores årgang, som er med i elevforeningen. 17 af os deltog i vores 55 års jubilæum. Vores gamle lærer Thorkild Brusck skulle have været ordstyrer, men han er meget syg og er kommet på plejehjem. Han var meget glad for vores hold, fordi vi var det første, da han kom tilbage fra Indien. Vi fik et klasseværelse til rådighed og fik hver to minutter til at fortælle, hvad der var hændt os de sidste 55 år. Vi havde en god dag og manden var som sædvanlig god.

Efter generalforsamlingen i Gråsten Elever var der en økonomiprofessor, som fortalte os om hans syn på fremtidens landbrug. Han havde et barnebarn, som lige havde været på en farm i Brasilien med 15.000 søer. Han mente, at fremtiden var industrilandbrug og nicheproduktion evt. med gårdsalg. Jeg kom til at tænke på min egen situation: 36 ha med juletræer holder banken væk. Et halmfyr sørger for varmen. Et solcelleanlæg sørger for el og en antennemast giver lidt lommepenge.

Jeg har lige været en uge i Østrig med landbrugets seniorklub Åbenrå. Dernede havde de store problemer med ulve, fordi deres får og geder græsser på skråninger langt fra gårdene. Landmanden, vi snakkede med, sagde at de havde 3 S. S. Skyd, Skovl, Stille (Hold mund). En dansk jæger fortalte, at en skovl jord ovenpå en død ulv ikke er nok, da den sikkert har en slags sender på sig. En rende-graver eller et halmfyr, så er sporene slettet. Med risiko for opringninger fra ulvenner er opskriften hermed givet videre.

Glædelig jul og godt nytår.

Jes

Årgang 1963-64

**Redaktør: Vagn Hammer
Plutovej 16, 8370 Hadsten
E-mail: hammers@privat.dk**

Kære kammerater.

Jeg skal først beklage, at tiden er løbet fra mig. Jeg har ikke nået at få samlet noget sammen fra jer gamle GL elever, så derfor må I klare jer med lidt skriveri fra mig.

Ja, tiden løber stærkere og stærkere og vi andre bliver langsommere og langsommere, så der er en forklaring på, at jeg ikke har nået det, som jeg havde planlagt, nemlig for lidt tid! Vi har i denne sensommer holdt vores guldbryllup, som vi festligholdt med familie og venner. Det tager jo tid, at forberede et sådan arrangement og når børn og børnebørn også kræver vores tilstedeværelse, ja, så går det galt. Tiden slår ikke till! Det er jo selvfølgelig godt nok, men alligevel.

Og nu til noget helt andet.

Det er lige før man begynder at tro på, at der er noget om snakken med klimaforandringer. Sidste år berettede jeg om den usædvanlige våde vækstsæson, som vi havde i 2017 og nu kan jeg så berette om, at vi her i 2018 har haft den tørreste sommer i mands minde. Og mands minde er i dette tilfælde 1959, hvor jeg havde plads på en gård på Fyn, hvor vi hele sommeren igennem led under den brændende sol helt frem til efteråret.

Jeg mindes endnu det varme forår, hvor jeg i brændende sol blev sendt ud for at tilføre kornmarken lidt ekstra kalksalpeter – udstrøet med hånden! Der gik en rum tid inden sårene på armene var hele igen. Der faldt næsten ingen regn hele sommeren og i høst blev kornnegene kørt hjem og tærsket lige efter binderen. Da vi nåede efteråret kunne vi ikke få sukkerroerne op af den knastørre jord, da gafflerne på roeoptageren ikke kunne komme i jorden.

Nå, det var lidt nostalgi for 59 år siden!

I juni måned i 2018 har vi et elevmøde på GL, hvor vi kan fejre, at det er 55 år siden vi var på

skolen. Der håber jeg at vi kan mødes og udveksle gode minder. Datoen er d. 6. juni, reserver allerede nu dagen.

Her I Hadsten er alt ved det gamle. Helbredet har det fint og efter det årlige lægetjek, hvor også PSA-tallet, der fortæller om status på udviklingen af din prostata, er kontrolleret, ser jeg frem til, at vi mødes til sommer på GL.

Jeg vil endnu en gang opfordre jer til at I sender mig jeres mailadresse på: hammers@privat.dk, så jeg hurtigt og billigt kan komme I kontakt med jer, ligesom I gerne må sende mig en lille historien om jer selv.

*De bedste hilsner fra
Vagn Hammer*

Årgang 1964-65

**Redaktør: Hans Rehhoff Thomsen
Tranehusene 49, 2620 Albertslund
E-mail: hans.rehhoff.thomsen@gmail.com**

**Hans Peter Schjerning,
Kongevej 300 Arnum, 6510 Gram:**

Hans Peter ringede op i begyndelsen af oktober, og vi fik en rigtig god snak. Hans Peter og Erika bor fortsat på gården, men de 85 ha er bortforpagtet. Ingen af børnene ville overtage gården, men måske er der en fra næste generation, der står klar på et tidspunkt. En dattersøn, Per, er i hvert fald under uddannelse ved landbruget og er p.t. på landbrugsskole.

På ejendommens bortforpagtede jord dyrkes der primært majs og kartofler. Sidste år fik kartoflerne for meget vand, mens majshøsten var god. I år har sommerens tørke naturligvis sat sine spor. Majsens afsættes til Tyskland.

Deres datter bor i Oksbøl (ved Varde), men arbejder på Gråsten Plejehjem. Hun er, som Hans Peter udtrykte det, beskæftiget som "pensionistfodermester!". Sønnen, Jens, er cheføkonom ved den finansielle rådgivningsvirksomhed AGROCURA i Åbenrå.

**Ole Schmidt,
Egevænget 5, 6690 Gørding** skriver:

"Underligt er det, at jeg nu har været efterløner og pensionist i 13 år! Helbredet fejler heldigvis ikke noget, men det kan jo hurtigt ændre sig. Jeg forsøger at være aktiv med især cykelture om sommeren og gymnastik samt billardklubben om vinteren. Om sommeren holder vi meget af at tage i sommerhus på Als eller Fanø, når husene ikke er udlejet. Ellers så er der jo familie, børn og børnebørn, som skal besøges, eller også skal vi selv have besøg.

Det bekymrer mig lidt, at mange gode slægtsgårde har fået økonomiske problemer, og i nogle tilfælde har det været nødvendigt at forlade gården. Jeg kan ikke rigtigt forstå, at alt skal være så stort. Det var da meget mere hyggeligt i gamle dage. (Jeg er nok ved at blive for gammel til at følge med!!).

Vi har for nylig været på fjeldvandring hos nogle venner i Norge, som fortalte, at landmændene i Norge skulle have 1,3 milliard Nkr. i tørketilskud. Det fik mig til at tænke på, at jeg i det næste liv kunne ønske mig at blive bonde i Norge, men det er jo nok et ønske, jeg ikke får opfyldt!!

I efterårsferien tage vi til London for at besøge vores datter, svigersøn og 2 børnebørn. Vi er i London ca. 2 gange om året. Ellers så blander vi os lidt i lokalsamfundet her i Gørding. Vi er med i en ældreklub, hvor vi skal finde foredragsholdere, så hvis der er nogen, som har gode idéer, er man velkommen til at kontakte mig. Vi har også i snart mange år været med i et blandet kor, hvor vi er så heldige at have en inspirerende korleder.

Venlig hilsen fra Ole Schmidt"

**Arne Rudbeck,
Fjellumvej 13, Nustrup** skriver:

"Gården, vi købte i 1970, og som vi solgte i 2001, har siden haft 3 ejere, men drives stadig med 140 malkekøer og to malkerobotter.

Her til efterår kan Lilly og jeg fejre guldbryllup. Fritiden går med tennis og om vinteren med gymnastik og badminton.

Med hensyn til jubilæer har jeg været i menighedsrådet i 25 år og er fortsat med, men er stoppet i provstiet efter 8 år"

Vi er godt tilfredse med sygehuset i Vejle. Lilly har været igennem en kræftoperation her i sommer, og behandlingen er gået godt.

Vi har kontakt med Hanne og Søren Lund, som vi kører endagstur med hver sommer, og vi sender en hilsen til holdet fra dem.

Sluttelig ønskes alle en god jul og et godt nyt-år.

Hilsen fra Lilly og Arne Rudbeck."

Red.:

Vi var jo også nogle stykker på Gråsten Landbrugsskole, som skulle en tur på Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for at studere det, I, som gik lige ud i landbruget, vidste i forvejen!!

Og jeg har fået fat i et par stykker, som har berettet, hvordan det er gået.

Christian Hansen,

Toftevej 9, Bredstrup,

7000 Fredericia skriver:

"For mit vedkommende, så var det jo landbohøjskolen 1967 - 1971.

Jeg blev 1. juli 1971 ansat i Fredericia Landboforening som økonomikonsulent, og der var jeg, indtil jeg gik på pension 1. juli 2006 først i Fredericia Landboforening fra 1971 til 1992

så i Vejle-Fredericia Landboforening fra 1992 til 1998 og senest i LRØ (Landbrugsrådgivning Østjylland) fra 1998 til 2006.

Uanset fusion og navneændringer servicerede jeg stort set de samme landmænd.

Som gammel regnskabsmand så bruger jeg en del af min tid på mange forskellige foreningskassererposter (ulønnet forstås). Jeg er bl.a. for tiende år kasserer i Bredstrup-Pjedsted Hallen og har været kasserer i Fredericia Teaterforening.

Jeg har sunget i samme mandskor i 45 år (Forvarsbrødrenes Mandskor i Vejle). Og er der

mere fritid tilbage, så bruges den, såfremt vejret tillader, til golfspil i Fredericia Golfklub. Har brugt en del penge på golfrejser i den store verden. Golf er en god sport at blive gammel i. Og mit hus på Toftevej 9 skal jo også passes.

*Mange hilsner
Christian Hansen."*

Red.: Dernæst fik jeg kontakt til **Jens Jørgen Jensen**, der skrev:

"Kære Hans

Tak for din hilsen. Det var dog en positiv stemme, der kom fra en fjern fortid. Jeg må indrømme, at jeg ikke er medlem af elevforeningen for Gråsten Landbrugsskole og har derfor heller ikke læst årsskriftet, for øvrigt heller ej af Garderhusarforeningen!

Jeg vil godt prøve at bidrage med noget, dog er jeg lidt usikker på, hvad indholdet kan blive. Jeg må se at finde på noget, som har almen interesse, for ens egne bedrifter har det jo med at stige proportionalt med tiden, der er gået, som gamle soldaterhistorier.

Alt vel her. Er gift med Laila i 51 år. Vi forlod Vestegnen til fordel for Kongens Nordsjælland for 6 år siden. Har god kontakt med Chr. Hansen og særlig med Kristian Utoft, som bliver 80 år d. 29. september.

De bedste hilsner fra Jens Jørgen Jensen"

Red.: Så må vi se, hvad Jens Jørgen vil bidrage med næste gang. Jeg kan tilføje at Jens blev skolelærer på Vestegnen (Vest for København).

Bent R. Schmidt

Kongehøjen 30,

6520 Toftlund skriver:

"Ja, tiden går, og der sker mange ting i livet. Pensionist har jeg været siden 2004. Det var måske lidt tidligt, men jeg stoppede den gang for at hjælpe Sonja, der har sclerose og er kørestolsbruger. Sonja var køkkenpige på skolen i 64:65. Vi blev gift i 1967 og havde guldbryllup sidste år.

I min fritid er vi med i en pensionistforening og i Ældre Sagen. Desuden er vi med i vennekredsen på plejehjemmet, hvor vi engang om ugen spiller kort med de gamle, dem der kan.

Jeg er også med i Røde Kors, hvor jeg er besøgsven.

Vi går også til svømning i ungdomsforeningen, og desuden har vi en stor have, der skal passes, så tiden går også for os.

Vi har også en stor vennekreds. *Johan Rasmussen* (fra vor årgang) og *Nora* møder vi også engang imellem.

Ja, det var så det.

De bedste hilsner til alle fra årgang 64-65 samt andre, der læser årsskriftet.

Bent R. Schmidt."

Red.: Også mange tak for din venlige hilsen.

**Christian Sørensen,
Vesterdamsvej 3, Uhre,
7330 Brande** skriver:

"Jeg overtog mit fødehjem i 1973 med en kvægbesætning - Sortbroget dansk Malkekvæg - som jeg fortsatte med. Der blev bygget mere staldplads, så der var plads til 40 køer og opdræt. Ejendommen var på 28 ha, så da besætningen blev udvidet, blev der lejet 20 ha jord fra en naboejendom.

I 2003 solgte jeg køerne, men fortsatte med tyrekalve til opfødning i ca. 3 år, indtil inventaret var slidt op.

Nu driver jeg ejendommen med planteavl, der består af korn og industrikartofler. Jeg har en tegning til Andelskartoffelmelsfabrikken Midtjylland i Brande på 2500 tdr.

Min kone har været lærer på Uhre Skole, og da den blev til en friskole, fortsatte hun der, indtil hun gik på pension efter 40 år som lærer.

Sammen har vi en søn og en datter, der begge bor her i Uhre, og vi er foreløbig bedsteforældre til to piger.

Helbredsmæssigt fik jeg i 2000 en ny hofte, som jeg har det godt med. I 2010 fik jeg et nyt

knæ, og i den forbindelse fik jeg en blodprop i hjernen og blev lam i venstre side, men med genoptræning har jeg fået min fulde førighed tilbage og er igen helt i orden.

*Med venlig hilsen
Christian Sørensen"*

**Egon Westergaard,
Nørremarksvej 11, Birkelev,
6780 Skærbæk** skriver:

Efter efterskole og militærtjeneste var jeg elev på Gråsten Landbrugsskole 64/65. Fortsatte derefter med at passe mine forældres gård, blev gift med Rita i august 1967, og vi boede lige over for mit hjem, så det var nemt at fortsætte med at passe gården.

Vi fik to drenge, en i 1968 og en i 1971. Vi købte så mine forældres gård i februar 1975, og Rita blev fuldtidsmedhjælp. I 1976 fik vi en pige, og samme år begyndte vi at udvide og bygge spaltestald. Vi lejede jord fra en ejendom, som vi senere købte. Vi udvidede stald og dyr i takt med, hvad vi formåede. I løbet af de næstfølgende år købte vi yderligere 2 ejendomme ind til vor ejendom. Vi startede med 48 ha og kom op på 97,5 ha.

I 1985 fik vi en dreng til, og alle hjalp til på gården. I 1987 startede vi, sideløbende med 70 malkekøer og opdræt i bindestald, med ammekøer.

Jeg har været meget til ringridning og siddet i flere bestyrelser og gået en del på jagt. Ringridningen blev lagt på hylden omkring 80, da jeg synes, der var for meget for Rita selv at klare. Jeg har spillet badminton, så længe jeg kunne det. Rita sad i byrådet i Skærbæk i 8 år for Venstre, og det tog en del tid.

Jeg fik nogle problemer med helbredet, og i 1998 konstaterede man, at jeg havde ALS, en muskelsygdom. Fik i 1998 max. 5 år tilbage at leve i, men jeg er her endnu! Men det ændrede vores hverdag, og i april 1999 var malkekøerne væk. Vi beholdt vore ammekøer og passede selv jorden de næste år.

I 2004 lejede vi så halvdelen af jorden ud til vores nabo, nuværende formand for Arla, Jan Nørgård, og han havde jorden frem til 2017, hvor vi solgte de 95 ha til min søsters søn. Resten af jorden og diverse bygninger har vi stadig, og her bor vi fortsat.

Rita arbejder stadig i herretøjsbranchen, og det har hun gjort siden 1999. Vi er ved at bygge hus i Skærbæk og håber så, at vi får en afklaring med bygninger med mere, men vi bor i vindmølleområde. Vi håber, at vi får løst problemet, så vi kan få nogle gode år sammen der.

Alle vores 4 børn er gift og har det godt. De har beriget os med 13 børnebørn, og til marts skal vi være oldeforældre.

Mange hilsner fra Egon Westergaard."

Red.: Det er ikke alle tilbagemeldinger, som er lige opmuntrende. Således skriver Gunhild Toft, at hendes mand og vor holdkammerat, *Niels Toft*, døde den 30 juli 2017. Selvom det er en trist besked, skal den naturligvis medtages her. Æret være Niels Tofts minde.

Det var så ordene for denne gang. Jeg takker for besvarelserne og ønsker hele årgangen sammen med deres familier glædelig jul og et godt nytår. Måtte der være holdkammerater, der har noget på hjerte til dette afsnit i årsskriftet, er man hjertelig velkommen til at skrive/ringe til mig når som helst. Man behøver ikke at afvente en opfordring fra redaktøren.

Argang 1965-66

Redaktør: Folmer Troelsen
Bredstedlundvej 17, 7182 Bredsten
E-mail:troelsen@trampoliner.dk
Mobil 30700262

Her lidt fra en formiddags kop kaffe samling hos Rut og Thorkild Fink, Store Pottergade 29, 6200 Aabenraa. Mobil 4037 2562. E-mail: thorkildfink@mail.dk

Deltagere var:

Hans Jepsen Christensen
Burkal Kirkevej 32
6372 Bylderup Bov
Mobil 5121 5156.
E-mail: hansjepsen@live.dk

Johannes Ravn Callesen
Rise Hjarupvej 241, Lerskov
6230 Rødekro
Mobil 2489 3510 el. 2489 3510
E-mail: karenogjohannes@bbsyd.dk

Folmer Troelsen
Bredstenvej 17
7182 Bredsten
Mobil 3070 0262
E-mail: troelsen@trampoliner.dk

Vi ankommer til strandbyen Opnør, som Aabenraa blev kaldt i tidligere, og nævnes i 1257 som Obenroe, og Store Pottergade udgør i dag en smukt meget velbevaret bykultur fra 1800-tallet. Rut og Thorkilds hus ligger nogle meter fra Vægttertorvet og er opført i 1740. Smukt arkitektur set udefra, og smagfuldt renoveret og anvendt indvendigt.

I disse rammer og omgivelser kan man ikke andet end blive ærbødig overfor arkitektur, kulturhistorie og medleve i denne nutidige charme af fortidens eksistensgrundlag, der uvægerligt smitter af på personernes entusiasme for anstændige beslutninger til gavn for samfundets fællesskab.

Med morgenbrød, kaffe og en lille en til blev der åbnet op til mange emner, og startede med "hvordan er landmandsuddannelsen i dag" hvor Hans berettede, at det består af 4 felter plus grunduddannelse, men man må konstatere, at mange mister landmandsmødet ved sidste trin.

Det snakkede vi lidt om og kom til følgende konklusion: tryghed som lønmodtager, bløde værdier passer ikke til hård økonomi. Kapitalrisiko og behov for driftsmidler er svært at forklare og dokumentere, når beslutningerne styres i København. Vi kom ind på konjunkturer og virkelighed.

Fossilbrændstof, elektriske traktorer testes i Holland i år, over Agerskovgruppens møde på Axelborg og Christiansborg om grøn vækst, hvortil de folkevalgte forundret spurgte "kan det virkelig passe?". Agerskovgruppen blev etableret i januar 2011, der har medlemmer og støtter over hele landet. Udgangspunkt og fundament er, at landbrugets forhold og rammevilkår skal være begrundet og underbygget, sikre en positiv udvikling i miljø, økonomi og samfund. Gruppen er politisk uafhængig.

Desværre viser det sig, at embedsværket ofte arbejder med forkerte tal når der tales om udledning af kvælstof og fosfor. Vi konkluderede, at vandløbsloven stiler efter at tilbageføre naturen med grundtanken som i år 1900. Her bliver det svært at tage følelserne ud af undskyldninger for u hensigtsmæssige beslutninger. I den sammenhæng vil vi opfordre til at besøge LandboSyds **AGERSKOVGRUPPEN** (møde med Miljø- og Fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen, 20/6-2018).

Vi vil opfordre til, at landbrugets kommende driftsledere og ejere fortsat vil kunne holde

Dannebrog hævet for sunde fødevarer og eksistens muligheder fremover.

Thorkild er ivrig fisker i Aabenraa fjord, hvor han i år har haft mange gode fangster af rødspætter samt en torsk på 4,822 kg, for, som han fortalte er her ikke synlige fosforudledningsproblemer. Ud over fiskeri og afgang som 70-årig fra COOP's landsbestyrelse, er han nu formand for COOP's venner på landsplan. Hvert år opholder Rut og Thorkild sig 3 uger i Toscana hos deres datter, der driver en B&B med ferieboliger (www.sofiestoscana.dk).

Sidste nystartede daglige tiltag, der starter kl. 07, er en ca. 10.000 skridts fælles morgenfrisk gåtur. Et slag bridge er nu heller ikke af vejen.

Johannes stoppede motorsaven i dagens anledning, for han bruger meget tid med vedligeholdelse og plantning af større skovområde tilhørende hans søn. Johannes og Karen bor tæt ved børn og børnebørn og nyder dette samvær, samt ophold i deres sommerhus. Det bliver også til Fitness og Kroif, så tiden anvendes godt.

Hans får fortsat en del tid til at gå som landmand. Han solgte gården til sin søn i 2010, hvor han avler OUA grise der afsættes til faste aftagere. Og ellers bliver det hvert efterår til en del jagt.

Sidste uge af maj måned i år, havde Bredsten Senior arrangeret en bustur til Bornholm. En fantastisk indholdsrig tur med oplevelse af Bornholms historie og herligheder fremvist og fortalt af en af øens engagerede og videnrige guider.

Med på turen fra Bredsten var bl.a. som det ses på billedet Kristen Bruun Christensen, og Folmer Troelsen.

Med meget kort varsel aftalte vi at mødes med vore piger i Rønne, til en erindringsnak over et glas humlevand.

Som det se på billedet blev mange muntre minder luftet, og hverdagsnak om hvordan vi ellers har det.

På billedet:

Knud Aage Rasmussen,
Hegnede vejen 4, Aaker, 3720 Aakirkeby.
Mobil; 2460 2991.

Hans Olaf Vesth Hansen,
Jordbærdalen 7, 3700 Rønne.
Mobil; 22292503.

Kristen Bruun Christensen,
Steen Blichersvej 91 C, 7182 Bredsten.
Mobil 5116 9441.

Red.:

Og så med hilsen til Jer alle "gamle" 65-66'ere.
Gør alvor af at tage tid til at besøge og snakke
med en ven, det er livsbekræftende!

*Jeres impulsive redaktør
Folmer Troelsen
(Gråsten mindeindsamler)*

Årgang 1966-67

**Redaktør: Kristian Andersen, Vindevej 59,
7800 Skive
kristian.andersen@fiberpost.dk
Tlf. 5328 8887**

Hermed nyt fra gamle elever årgang 66/67.

Jeg har fået følgende 2 tilbagemeldinger på
de udsendte opfordringer:

Willy Olsen skriver:

Vi flyttede fra gården til et parcelhus i Glams-
bjerg for 4 år siden. Tiden går med frivillig ar-
bejde på flere fronter. Vi rejser et par gange
om året. I april havde vi guldbryllup. Har 3
voksne børn og 4 børnebørn, og venter det 5.
i december (en lille efternøler).

Nyder at køre forbi Gråsten Landbrugsskole,
når vi er på de kanter. Ser at alt fungerer som
det skal. Jeg har stadig et godt helbred. Dyr-
ker gymnastik og deltog sidste år i DGI gym-
nastiklandsstævne i Ålborg. Det var det 9.
stævne - indtil videre.

Venlig hilsen Willy Frieboe Olsen

Hans Thams Asmussen skriver:

Som jeg før har skrevet. Efter knap 30 år som
selvstændig landmand, solgte vi gården i Kas-
sø 1. okt. 1999, og flyttede til Måre, hvor jeg
blev medhjælper hos vores datter og sviger-
søn. De havde på det tidspunkt ca. 100 køer
og var medstifter af et foderselskab (Klør 5).
De var 5 landmænd, der var gået sammen
om at dyrke grovfoder og håndtering heraf
til deres køer. Det var så min opgave bl a. at
blende foder og fodre køerne. Det gjorde jeg
i ca. 11 år, så blev jeg pensionist og gik ned på
halv tid, hvor jeg overtog vor datters opgaver
i stalden, da de havde fået 2 små plejebørn (8
mdr. og 2 år). De havde så fået en medhjæl-
per mere. De sidste par år har jeg kun arbejdet
tirsdag formiddag.

Klør 5 er opløst. Så nu nyder jeg pensionistli-
vet sammen med Anna, som også er blevet
pensionist. Jeg spiller Whist hver mandag. To
gange om ugen spiller jeg krocket og hver 3.
uge mødes vi i Hyggeklubben til sang, fore-
drag, film, lysbilleder og meget andet. Derud-
over passer jeg hus og have og vores 4 piger
med deres familier med tilsammen 10 børne-
børn og 1 oldebarn. Jeg forsøger også at gøre
mig nyttig i husholdningen med støvsugning
og lidt madlavning engang imellem (det er
ikke min stærke side). Anna er med i menig-
hedsrådet og i udvalget for Hyggeklubben.
Hun laver en masse håndarbejde, især kni-
pling og strikning.

Jeg tror det må være nok for denne gang.

*Mange hilsener til hele holdet fra
Hans Thams Asmussen, Måre 5853 Ørbæk.*

Til slut en hilsen og glædelig jul til alle fra je-
res redaktør

Kristian Andersen

Årgang 1967-68

**Redaktør: Hans Ejnar Lassen
Stubbegårdsvej 18, 3250 Gilleleje**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1968-69

Redaktør: Henrik Bastholm
Pinjevej 93, 6000 Kolding
E-mail: henrik@henrikbastholm.dk
Tlf. 20 87 11 36

Kære Kammerater

I år har jeg ikke sendt opfordringer om indlæg til nogen af jer. Vi skal jo mødes til foråret 2019 til vores 50 års jubilæum. Elevmødet afholdes torsdag d. 6. juni. Vi modtager alle en indbydelse.

Mit helbred svigter, så jeg er nødt til at trække mig som redaktør, selvom det ikke er særlig krævende. Ca. 3/4 medlemmer har e-mail adresser. I holdet på 51 medlemmer er masser af gode kandidater. f. eks. Jørgen Dahlmann, Jørgen Ingeman Jørgensen. Claus Staugaard, Torben Skræp o.s.v.

Vi ses. Glædelig Jul og Godt nytår.

Henrik

Årgang 1969-70

Redaktør: Svend Michelsen
Gammelpøl 10, 6470 Sydals

Ingen indberetning i år.

Årgang 1970-71

Redaktør: Erik Koch Andersen
Kærvej 20, Besser, 8305 Tranebjerg
E-mail: eklandersen@gmail.com

Arne Rasmussen skriver:

Vores årgang er jo så småt ved at være i reparationsalderen med snart 50 år siden, vi slog vores folder på Gråsten Landbrugsskole. Upåagtet det synes jeg, at vi, der på trods af modgang holdt fast ved landbruget, skal glædes og være lidt stolte over at have været en del af en rivende udvikling inden for vores erhverv. Det vil uden tvivl fortsætte, men på en anden måde.

Der er mange ting, der har ændret sig ude på gårdene. Ændrede familiemønstre, større krav til fællesskab og daglig kvalitetstid med samlever og børn stiller store krav til arbejdsplanlægning og driftsledelse.

Vi lavede generationsskifte med Christian i 2012, hvor jeg sammen med min første kone Kirsten, byggede nyt hus her i Kliplev. Generationsskiftet omfattede to ejendomme. En med 600 slagtekalve og en med 600 søer, samlet areal 200 ha. I 2016 kunne vi ikke længere få økonomi i søerne og besætningen blev slagtet ud. Efterfølgende er der indrettet til slagtekalve på ejendommen, hvor der før var søer.

Det er unægtelig lidt af en omvæltning at flytte i parcelhus, men jeg har den store glæde frit og uden løn, at kunne færdes og deltage i daglige gøremål på bedriften.

Jeg ser sommetider *Oluf Bejerholm*, der sammen med Conny bor i Rødekro. *Hans Leo Pedersen* bor stadig på ejendommen på Hellevad-Bovvej, hvor han har lidt kvier i stald og planteavl. *Christian Glaser* har sammen med Ulla Bed & Breakfast og er stadig ivrig jæger.

Mange hilsener, glædelig jul og godt nytår 2019 til jer alle.

Arne Rasmussen

Gunnar skriver:

Efter bedste evne vil jeg prøve at huske tilbage.

Efter skoleopholdet kom jeg hjem på gården og overtog den i 1972 – blev gift samme år. I 1996 solgte jeg køerne og drev gården med lidt fedekvæg og ellers markbrug.

Har arbejdet nogle år ved et firma, som byggede sommerhuse – en god periode, dog noget presset i forår og høstperiode.

Har fået to børn, en pige, sygeplejerske, og drengen, som er tømrer, har overtaget gården i 2006 og driver et tømrerfirma derfra. Jeg passer stadig jorden. Sommeren 2018 tørt – avlede ca. halvdelen af normalt, ingen regn i 3 måneder.

Er beriget med 7 børnebørn, så der sker lidt hele tiden. Blev skilt i 1996 og bor i dag sammen med Margit i Aabenraa. Gik på efterløn som 60-årig og fik derefter to nye hofter, som virker supergodt. Spiller badminton, løber og går til fitness. Vi rejser meget, da vi har en autocamper.

Til slut – hav det godt alle sammen og en stor tak til Erik. Altid dejligt at læse nyt.

Mojn fra Gunnar (tidligere Elleshave i Stepping)

Anders B. Østergaard skriver:

Her hos os går det godt, vi er stadig friske (mener vi selv).

Vi bor stadig i Nustrup, jeg hjælper lidt ved et firma i Kolsnap, som laver juletræspakker. Og ind imellem ringer Kudsk – Nissum også, om jeg ikke kan køre lastbil for dem, så det grå guld kan stadig bruges, men det har jeg det godt med. Og så har jeg min jagt med haglspreder ca. 10-14 stk.

Jeg mødte H. C. Søndergård til fætter og kusine dag ved min søster, men ellers har jeg ikke set nogen af de andre.

Hav det godt, og god jul til alle.

Mvh. Anders B. Østergaard

Årgang 1971-72

**Redaktør: Hans Iversen, Vranglandgård Nørremark 18, 6400 Sønderborg
vranglandgaard@mail.tele.dk**

Det er nogle år siden, jeg sidst har skrevet om, hvad jeg selv får tiden til at gå med. Jeg er stadig aktiv landmand, men bruger nok flere timer for at udføre det samme arbejde som før. Vi driver et par hundrede hektar traditionelt markbrug. Jeg mangler energien til at dyrke specialafgrøder, selv om det er den vej, vi skal. De 7500 slagtesvin bliver opdrættet antibiotika-frit. Ammekøerne er kun hobby.

Vi er så heldige, at vore to piger efter endt uddannelse er kommet tilbage fra universiteter-

ne i København og Århus og har taget et par allertiders svigersønner med. Der er også kommet foreløbig 3 børnebørn. Den ene svigersøn er uddannet cand. merc og har videreuddannet sig til landmand. Han tager mere og mere over i landbruget herhjemme samtidig med, at han underviser lidt på handelsskolen. Den anden svigersøn er uddannet slagter og driver en slagterbutik, som vi fik indrettet på en af vore ejendomme. Den ene af døtrene står for vores B&B med foreløbig 8 værelser og en lille livsstilsbutik med hjælp fra bl.a. den anden datter, som også klarer kontoret i slagterbutikken.

Vi solgte malkekøerne for efterhånden mange år siden, men driver igen et alsidigt landbrug blot med lidt andre driftsgrene, men med betydeligt flere arbejdspladser.

Marianne og jeg tog til USA i efterårsferien. Donald Trump er mere populær derovre, end han er i Europa på grund af den økonomiske fremgang i Guds eget land.

Hilsen Hans

Årgang 1972-1973

**Redaktør: Knud Erik Langhoff
Mariavej 9, 6091 Bjert
E-mail: knuderiklanghoff@gmail.com**

Første input til årets "Nyt fra gamle elever" fik jeg allerede d. 06.06.2018, det kom fra **Hans Dideriksen**, der blev nød til at skrive frem for at komme til elevmødet – Ja det er nemt at være redaktør!

Hans skriver:
Godtaften Redaktør Knud Erik. En lille hilsen herfra til dig og holdet.

Troede egentlig jeg kunne nå at komme, men markvanding kræver sine ofre.

For to år siden indstillede jeg slagtesvineproduktionen, og lejede staldene ud. Det har været dejligt at være fri for grisene.

Sidste år puslede jeg med tanken om at forpagte agerjorden (80 ha) ud. Jeg besluttede at tage et år mere for at slutte af med en

▲ Årgang 1972-73.

ordentlig høst. Uha, uha, det var vist ikke en smart beslutning vejret her i vækstsæsonen taget i betragtning.

Bortforpagtningen af de 80 ha blev underskrevet i marts måned, gældende 7 år frem med start efter høst. Forpagter er Gl. Estrup Gartneriet. De vil drive det økologisk, så det bliver spændende at se.

Havde nogen for 5 år siden sagt til mig at min jord ville blive øko, havde jeg nok bare smilet af dem, men sådan gik det. De resterende 60 ha med skov og eng vil så blive mit arbejde de næste 7 år.

Avlen i år har jeg solgt på roden til to svineproducenter i nærområdet.

Vores yngste datter skulle giftes d. 1 september, og derfor valgte jeg den løsning, fordi jeg forudså en sen høst i år. Høst og bryllup dur ikke rigtig sammen. Her tog jeg så fejl igen.

Vi har købt en lejlighed ude på Århus Ø. Vores ældste datter og hendes familie bor i den nu. På sigt vil min viv gerne derud og bo. Det er også planen, hvis vi på sigt kan få landbruget solgt.

Christiane blev færdig med SOSU assistentuddannelsen juni 2016. Hun er ti år yngre end

mig, og skal jo nok regne med 8 til 10 år mere på arbejdsmarkedet.

Kan I have en rigtig god dag. Jeg håber vi ses om 5 år.

M.v.h. Hans Dideriksen

Christian H. Lausten - tidligere Mollerup - nu Elmevej 5, 6780 Skærbæk.

Christian oplyser at han stadigvæk er aktiv landmand, og driver planteavl på ca. 70 ha med biomajs, havre, byg og hvede. 01.04.2017 blev besætningen på 75 malkekøer afhændet og stalden blev lejet ud til kviehotelet. Christian og Hanne flyttede på aftægt på Elmevej i Skærbæk, og deres datter, svigersøn og to drenge flyttede ind på gården.

Generationsskiftet lader vente på sig, fordi det ikke ligger helt klart, hvorledes adgangsforholdene til markerne øst for jernbanen bliver, efter Vestbanen får nedlagt overkørslerne, skal der mageskiftes, eksproprieres eller skal der bare køres en omvej på ca. 6 km for at komme til marken, der ligger få hundrede meter fra gården.

Før 2017 drev Christian gården med 75 malkekøer, og Hanne var hjemmegående og

medhjælpende hustru, Hanne er nu gået på pension.

Christian oplyser at han ind imellem ser *Carl Martin Jürgensen*, at Carl Martins datter er gift med Christians nevø. Derudover møder han *Hans Christian Iversen*, der i øvrigt er gift med Christians lillesøster. Derudover er der julekort kontakt med *Hans Christian Dideriksen*.

Da jeg spurgte til hvorledes avlen i 2018 havde været blev der stille i den anden ende af røret, og så blev der fortalt, at først druknede store dele af kornmarkerne efter en monsteregn, og derefter bagte solen over markerne så de næsten blev brændt af. Kornudbytterne var imellem 30 og 45 tdr. pr ha men væsentlig bedre priser på afgrøderne opvejede en del af tabet.

Biomajsens har derimod givet et rigtig godt udbytte, det endelige resultat kendes i skrivende stund ikke, men det ser godt ud.

Christian sender en hilsen til alle fra holdet.

Ove Andresen, Ravsted:

I 2000 flyttede Ove og konen til Ravsted, og i 2016 pensionerede Ove sig. Årsagen var at Ove har en hel del problemer med ryggen, og at de mange km i mælketankvogn var en belastning. Det var ellers hyggeligt at møde nogle af de tidligere elever på den daglige mælketur, hvor Ove blandt andet hentede mælk ved Christian Lausten.

Nu passer Ove blomsterhave, et enkelt højbed, drivhus og tomater på friland. Derudover går han lange daglige ture og tager ind imellem en cykeltur, gerne i selskab med cykelklubben for ældre mænd i Ravsted.

Og ja – Ove siger ”det er jo dejligt at være beskæftiget med et eller andet når konen er på job som lægesekretær i Åbenrå, men også dejligt når der ind imellem er helt stille i huset, og så er det specielt dejligt at hun kun arbejder 4 dage om ugen”.

Der er tre børn og seks børnebørn. Af børnene bor en i Bajstrup med 3 børn, en i København med 3 børn og en i Jakobshavn i Grønland hvor hun er ansat som jordemoder.

Ove cykler ind imellem på besøg hos Carl Martin Jürgensen, og kommer sammen med *Hans Christian Iversen*.

Ove sender en hilsen til alle.

H.P. Steffensen skriver:

Kan høre på Knud Erik, at det er meget længe siden jeg har bidraget til nyt fra gamle elever.

Jeg solgte ejendommen i 2012 og er nu folkepensionist. Vi er flyttet til Jernbanegade 5 i Gråsten. Det er midt i byen og det går ufatteligt godt for os to, som er født og altid har boet på landet, for enden af en blind vej. Else er gået på efterløn så vi nyder dagene sammen.

I foråret holdt vi 45 årsjubilæum i vores lille klub bestående af Peter Ravn, Nis Skau, Ejlar, Visti og K.E i sidst nævntes sommerhus i Blåvand. Jeg var også til 45 års jubilæum i sommers hvor jeg blandt andet mødte J. Thuesen, J. Petz, Johnny Lassen, Hollænder, Carlson, Chr. Christensen, Ernst, C. Bruhn og Aksel Sibbesen.

En del af de fremmødte hjælper nu sønner og døtre, flere er meget engageret i børnebørn og en del rejser meget.

Mange hilsener til holdet

H. P. Steffensen

Knud Erik:

Jeg tillader mig så at lukke årets afsnit med lidt fra Mariavej i Sdr. Bjert.

Efter 8 år i kommunalbestyrelsen i Kolding, måtte jeg lide den tort, ikke at blev genvalgt ved valget i 2017. Dette til trods for, at jeg opnåede at få 5. flest personlige stemmer af alle ved valget i Kolding. Jeg tager derfor nu en periode udenfor byrådet, men er suppleant i regionsrådet, og deltager ved samtlige regionsrådsmøder.

Som formand for den konservative Vælgerforening i Kolding, er jeg ved at samle gode kræfter, med henblik på om tre år, igen at få Konservativ repræsentation i byrådet i Kolding. Sidst men ikke mindst, stiller jeg op som kandidat til folketingsvalget der skal afholdes senest i juni 2019.

Jeg har netop haft 10 års jubilæum som erhvervsrådgiver i Jyske Bank hvor jeg udelukkende arbejder med landmandskunder fra kontor i Vejle.

Pensionisttilværelsen virker for mig meget fjern, hvorfor der endnu ikke er konkrete re-tre-tæplaner.

Familien har udviklet sig rigtig godt, vi venter det 15. barnebarn til marts 2019, og har der-efter 9 drenge og 6 pige børnebørn. Vi er så heldige at alle børn, svigerbørn og børnebørn bor indenfor cykelafstand, (65 km) der gør at vi har rigtig meget kontakt med alle, ikke

mindst Kirsten, der er hjemmegående, pensionist, bridgespiller og "curling"bedstemor.

*Rigtig glædelig jul og godt nytår til alle fra hold
1972 – 1973.*

Knud Erik

Årgang 1973-74

Redaktør: Holger Hedegaard
Birkevej 2B, 7830 Vinderup
E-mail: holger.hedegaard@mvb.net

Først et brev fra **Frederik Bjørnson**, som jeg ikke fik med sidste år:

Lige lidt opdatering fra det sønderjyske. Vi bor stadig på gården. Stalden udlejet til naboen og jorden passer vores søn sammen med hans eget. Vi har stadig et maskinfællesskab med en genbo. Vi er ved at bygge et hus på stranden i Hejlsminde, som vi vil bruge som fritidshus til at begynde med. Senere nok som permanent bolig. Er stadig med i et landbrug i Polen, hvor også *Kjeld Staugård* er med i, så vi snakkes jo.

Jeg har jo sklerose, så jeg dyrker en del motion mest i form af cykling, rent arbejdsmæssigt kan jeg nøjes med meget lidt. Vi (Jonna) tager på lidt ferierejser, mest i vinterhalvåret. Børnebørnene er der ikke dukket nogen op af endnu, det er sådan lige hvad jeg kan komme i tanker om nu.

Jeg vil gerne sende en hilsen til hele holdet.

Mvh. Frederik

Tage Duus:

Kære Alle. Jeg gik på efterløn da jeg blev 60 år, og den sidste arbejdsplads jeg havde var Gråsten Salater, nu er jeg folkepensionist, og bor lige ved Allsundbroen på Sønderborgsiden.

Jeg sejler stadig meget og nyder virkelig naturen set fra søsiden. Det er et fantastisk farvandet at have en båd i, her er så mange muligheder for både små og store ture. I sommer var jeg med på Fyn rundt, som tog 19 dage. Solen var så kraftig i sommer at jeg tit måtte

sejle med handsker og en stor hat for ikke at blive forbrændt. Nu er båden oppe og gjort vinterklar.

Jeg har i mange år hjulpet med at flytte både og meget andet på havnen her i Sønderborg. Havnen har en IH 275, men der blev for meget pjat om den, så nu har jeg købt en IH 444, og bruger den når jeg skal flytte noget. Der er mange sejlere i min alder, men desværre ikke mange af den yngre generation. Vi mangler faktisk en hel generation.

Angående landbrugsskolen, så er jeg til åbent hus hvert år, og er meget godt tilfreds med som det nu går på skolen.

Håber vi ses til sommer.

Venlig hilsen
Tage Duus

Torben Hansen:

Kære gamle elever. Fra 1. jan 2018 har jeg solgt min halvdel af vores ejendom til vores ældste søn. De sidste 12 år har vi drevet den som I/S med køer og markbrug, vi har udvidet til 280 jerseykøer og ca. 260 ha jord inkl. forpagtninger. I 2014 købte vi en naboejendom, som vi i vinter rev ned og vi har i sommer bygget et nyt stuehus der, som vi flyttede ind i omkring 1. sept. Det er vi rigtig glade for, men mangler at få lagt fliser/terrace og få gårdsplads og have i orden.

Jeg arbejder stadig på gården som tidligere, helbredet er heldigvis i orden. Søn nr. 2 arbejder på borerig og datteren er lige ved at være uddannet som dyrlæge. Vi glæder os også over at have 5 raske børnebørn som alle bor tæt på.

Mange hilsner fra
Torben Hansen, Stenstrup, Fyn.

Morten Fredslund:

Hermed mit korte indlæg. Vi bor i lejlighed i Middelfart på 12. år, og det passer mig godt. Arbejder om sommeren nogle timer i Kolding Golfklub. Vi har nu 8 børnebørn og et par ekstra på gule plader.

Jeg er stoppet med at spille fodbold, men spiller stadig badminton, squash og golf. Mødes ind imellem med *Hans Christian David*.

Hilsen Morten Fredslund

Red.:

Igen i år, mange tak for jeres indlæg. Det er som jeg plejer at skrive, altid meget spændende om jeg får noget retur til elevskriftet, men som altid er I flinke til at fortælle.

Vi har det stadig godt her i Vinderup. Børnebørnene har heldigvis stadig brug for os, så dem går der meget tid med. Vi har 3 børnebørn, der her i efterårsferien var på Bondegårdsferie, og det var en kæmpe oplevelse for dem, for som den yngste stolt fortalte. Det var en "ægte bondegård", så de drak ægte mælk fra tanken, og de havde en liter "ægte mælk" med hjem til bedstefar. At mine børnebørn skulle på ferie for at få denne oplevelse, havde jeg ikke forudset, men sådan er det i dag for de fleste. Godt der er landbofamilier der med dette og meget andet, er med til stadig at fortælle hvor maden kommer fra, selv om det med den offentlige debat, somme tider kan føles, som om landbruget kun er til besvær og kun ønsker at ødelægge den jord vi skal leve på. Det er en af de påstande jeg aldrig har forstået. At tro landbruget vil ødelægge den jord de selv og mange andre, skal leve af.

Håber vi ses til sommer, for som jeg har forstået det, bliver vi der var på landbrugsskole for 45 år siden, inviteret til jubilæum.

Venlig hilsen
Holger

Årgang 1974-75

Redaktør: Jan Jensen
Elmevej 17, 6800 Varde
E-mail: hej51@post.tele.dk

Red.:

Her på Elmevej nyder vi dagene. Har lidt arbejde indimellem med buskørsel, men siger meget nej, der er så meget vi skal. Kan ikke

forstå at vi førhen kunne nå at arbejde fuldtids?

De bedste ønsker til hele holdet om et godt efterår og en god jul

Jan

Årgang 1975-76

Redaktør: Jørgen Jensen
Sdr. Vilstrup Bygade 54
6100 Haderslev
E-mail: jensen@susdal.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1976-77

Redaktør: Erik Møller Pedersen
Kalkværksvej 19, 7850 Stoholm
E-mail: a.c.pedersen@godmail.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1977-78

Redaktør: Bjarne Thomsen
Vollerupvej 44, Rebbøl,
6392 Bolderslev
E-mail: bjt@bbsyd.dk
Tlf. 74646416 – 40162416

Hej alle holdkammerater 77/78

Stor tak for fin deltagelse på vores 40 årsjubilæum på Gråsten Landbrugsskole d. 7. juni 2018. Det var en rigtig god dag med solskin og godt humør.

Da vi startede i november 1977 var vi 75 elever, 10 er døde gennem årene, så vi kunne have været 65 hvis resten var mødt, men det gjorde 38 – rigtig flot – det svarer til en deltager % på hele 58,5.

Jeg vender tilbage næste år, for at få input til "Nyt fra gl. Elever"

Med ønsket om en god jul samt et godt nytår.

M.v.h. Bjarne

▲ Her ses bl.a. 40 årsjubilæerne

Årgang 1979-80

Redaktør: Peter Feldstedt
Gl. Bajstrupvej 15, 6360 Tinglev
E-mail: peterfeldstedt@bbsyd.dk

Anders Karl Schmidt:

Kære årgang 79/80

Ja, for mange år siden, da vi startede på GL syntes man, at de 40 årsjubilærer var nogle gamle oldinge. Nu står vi der snart selv om 2 år.

Her går det godt - ingen grund til klage - det er der også nok andre, der gør!

Maja har lige holdt 25 års fødselsdag her hos os. Hun er nu flyttet til Åbenrå og er blevet ansat ved Åbenrå Kommune som idrætsmedarbejder for Aktiv Åbenrå.

Hønsene laver nu Solblommeæg. Skallen er brun, blommen gul og kan købes i COOP butikker.

1/3 af jorden er lejet ud for 5 år. Da kan jeg så gå på pension.

Vi ses til jubilæum. Glædelig jul.

Anders Karl Schmidt

Benny Erichsen:

Hej til jer alle.

Kirsten og jeg bor stadig i vores forholdsvis nybyggede hus i Rødekro. Vi nyder vores hverdag og har det godt begge to.

Jeg er så heldig, at jeg er "hjemme" på gården hver dag, hvor jeg hjælper Steffen som har haft sin egen maskinstation siden 2012. Desuden er vi nu bedsteforældre til i alt 6 børnebørn og det nyder vi fuldt ud. Vi synes ikke, at der findes noget skønnere. 3 drenge og 3 piger.

Vi ønsker alle som vi kender held, lykke og sundhed fremover.

Kirsten og Benny Erichsen, Rødekro

Lars Henrik Callesen:

Kære venner / kolleger.

Her på Mors er der sket en hel del her de sidste år.

Efter at der blev lukket for eksport af grise til Rusland, satte vi grisene ud i forsommeren 2014, og da staldene var gjort rene meldte jeg mig ind i et lokalt vikarbureau for industrien, samtidig med at jeg passede jorden. Dette gav et godt kendskab til flere virksomheder, hvor jeg så blev fastansat i en lokal mineralvirksomhed (Imerys).

I foråret 2015 blev jorden og staldene så lejet ud til en mulig køber af ejendommen, og det er den stadig. Vores fritidslandbrug oppe ved Fjerritslev solgte vi sidste år til en lokal fisker, der ikke kunne leve uden noget godt jagt, det var en utrolig nem proces, man skal passe på ikke at stå i vejen for sig selv.

Her i skrivende stund er vi lige flyttet til Nykøbing, et hus vi købte i maj måned og det nyder vi. Jeg har droppet noget ned på forenings- og bestyrelsesarbejdet, det giver noget mere fritid til jagt, kortspil og børnebørn. Ellers har vi begge passeret de 60 år og "still going strong".

Kik ind hvis I kommer forbi.

Glædelig Jul og Godt nytår.

Lars Henrik Callesen

Lorenz Peter Christiansen:

Mojn. Efter 33 år er jeg blevet offentlig ansat. Jeg dyrker stadig mine 52 ha med økologisk planteavl på deltid. Og så har jeg fået en 32 timers stilling som kirkegårdsmedhjælper i Bov ved Padborg. Det er jo med pension, feriepenge, forsikring og det hele.

Tørken har også været slem i Kragelund. Det har kostet en del udbytte, hvor der ikke har kunnet vandes. Ellers har vi det godt og er ved godt helbred. Jeg er stadig gift (33 år) og vi er blevet bedsteforældre. Ellers går jeg stadig lidt på jagt og svømmer lidt for sundhedens

skyld. To af mine piger bor i København, så det bliver også til en ture til hovedstaden.

Håber I også har det godt.

Mvh. Lorenz Peter Christiansen

Jacob Bonde:

Karen og jeg vil lige sende en hilsen fra Vojens. Jeg har lige rundet et skarpt hjørne. Vi er blevet beriget med børnebørn, 3 raske drenge fra 4 år til 1/2 år. Og vi er så heldige at de kun bor 4 km fra os.

Jeg arbejder for VVS-Søberg hvor jeg prøver at holde styr på alt værktøjet,

Så min dagligdag går meget på landevejene og det er fra grænsen til Limfjorden og fra Esbjerg til København. Det er jeg rigtig glad for. Man kan da godt føle med landbruget. Det ene år sejler det hele i vand for at blive afløst af den tørreste sommer i mands minde.

Mange hilsner

Jacob

PS. Posten du sendte mig har vist været jorden rundt dateret 20/10 i min postkasse 4/11.

Red.:

Det var alt for i år. Tak til dem, som tog sig tid til at sende et bidrag til årets elevskrift.

Fra min egen andedam kan jeg berette følgende:

Jeg har nu kunnet fejre sølvbryllup med kyllingerne, med konen er det først næste år (vi havde en lang prøvetid). Har nu leveret kyllinger til Holland i over ni år og det har været en god beslutning at skifte til et udenlandsk slagteri. Det er lidt mærkeligt, at det i den tid køer og svin havde det meget dårligt, gik rigtig godt med kyllinger og kartofler. Jeg leverer kyllinger med en vægt på godt 3 kg, hvor man til de to danske slagterier højst må have en vægt omkring 2200 gram.

I de senere år er vi begyndt at rejse til fjerne rejsemål. Det er blevet til ture til Egypten,

USA (både vest- og østkysten), New Zealand, Canada og sidste år til Hawaii på et krydstogt med to dage i San Fransisco på hjemvejen, meget spændende ture.

Børnene er blevet voksne og Esper er maskinmester ved Maersk og er på sidste tur sejlet fra Hong Kong til New Zealand, Chile, Peru, Panama, Japan, Sydkorea, Kina og så fløjet hjem fra Thailand. Lisbet er farmaceut og har arbejde på Gråsten Apotek og Henrik læser historie og tysk i Århus.

Det var så alt for i år.

M.v.h.

Peter Feldstedt

PS. I er meget velkommen til at sende et bidrag til mig også uden opfordring, min mail er åben året rundt.

Årgang 1980-81

Redaktør: Severin Sivesgaard
Bjærndrup Bygade 32, Bjærndrup
6200 Aabenraa
E-mail: sivesgaard@yahoo.dk
Tlf. 2364 0172

Det var så vores bidrag for denne gang – ikke så prangende, men vi er da med. Ud over Werner er det ikke mange fra årgangen jeg render ind i, men det sker at jeg hilser på Helmuth på postturen eller Poul i Davidsen. Vi går til dans ved AB dance og der støder vi af og til ind i Peter Henrik og Jacob. Peter Henrik har dog fået noget med ryggen og skulderen, så han holder pause. Det samme gør Asmus, men den har snart varet nogle sæsoner!

Til gengæld kan man se ham i fuld vigør til Bierfesten i Kværs. Samme sted mødte jeg Erwin i garderoben. Så vidt jeg mindes snakkede han om at ville sælge, men stadig blive i området. Det er lidt uklart, men han lovede faktisk at sende en mail – det må blive næste gang. Nå ja, forleden da jeg var i blodbanken kom jeg til at sidde overfor Henrys kone og fik en snak med hende. Det bliver da alligevel til nogen i løbet af året.

Anton Mortensen ser tilbage.

Post norden vil jo gerne af med de danske tjenestemænd. På et tidspunkt skrev jeg under på en fratrædelsesaftale og stoppede så her den 1. august. Efter at have nydt tilværelsen i nogle måneder uden vækkeur, var det som om der alligevel manglede noget og hvem siger nej til at tjene lidt ekstra, når muligheden er der? Så nu kører jeg morgenbrød for bageren i Tinglev. Det er ikke mange timer, men til gengæld har jeg stadig fri det meste af dagen og kan passe mit eftermiddags Keglen i ældresagen og + 60 floorball m.m.

Lise arbejder stadig på rådhuset i Tønder og har nu mest med affald og kunstgræsbaner at gøre. Sara bliver færdig som kandidat til sommer i Århus og skal snart ud på arbejdsmarkedet. Aske er kommet hel hjem fra Syrien og er ved at stable en tilværelse på benene i København.

Glædelig jul til Jer alle - Severin

Bjarne Clausen:

Hej alle. Her i Lovtrup går livet sin stille og rolige gang. I maj måned havde jeg 30 års jubilæ-

um i grusgraven. Jeg regner med at kunne gå på efterløn til jul 2022.

Hilsen Bjarne

Poul Søgaard:

Hej igen.

Så blev det igen min tur til at skrive. Jeg har været gæstelærer på GL, hvor jeg fortalte om min karrierevej. En god oplevelse, men mange spørgsmål også et par da jeg var på vej til bilen.

2018 blev året hvor Anne og jeg virkelig mærkede livets gang. Den 9. januar blev vi bedsteforældre for første gang til en herlig dreng og på toppen af det er han sammen med mor og far 15. august flyttet i hus 400 m fra os, herligt. 14. juli blev vores ældste, der bor i London gift med sin tyske kæreste og vielsen foregik i vores have. 94 gæster fra 5 forskellige lande, så mange traditioner der skulle passes sammen. Men champagne og hjemmelavet 5 etagers bryllupskage fik vi. Talen til brudeparret på 3 sprog. Herlig dag. Den 15. august døde min svigermor pludseligt, igen en stor følelses-

mæssig omvæltning, da hun samtidig var den sidste af vores forældre der døde, så nu er vi den ældste generation.

Sluttelig er jeg lige blevet 60 år, det var faktisk en herlig oplevelse.

Så er der lige politiet som oplever nogle meget svære år, der skyldes politikernes manglende omhu de sidste mindst 10 år. Vi har gjort kraftigt opmærksom på problematikken, uden nogen ville lytte. Når vi så samtidig bruger mange mand på terror, personbeskyttelse og grænsekontrol ligger alt andet i ruiner, hvilket jeg også er sikker på en del af jer fornemmer.

Glædelig jul og godt nytår til jer alle.

Venlig Hilsen

Poul Søgaard

Tlf. 20318867

Jørgen Jacobsen:

Jørgen ringede forleden. Han er i fuld gang med at planlægge generationsskifte. For 2½ år siden ansatte han en medarbejder, som efter aftale lige så stille skal overtage mere og mere af ansvaret for bedriften. Om tre år overtager medarbejderen så bedriften fuldt ud.

Lis og Jørgen er så småt begyndt at snakke om, hvad der skal ske og hvor de skal bo til den tid, men selvom alle børnene nu bor i København, regner de dog med at blive boende i lokalområdet

Bedriften bæres især af kartofler og græsfrø. Han har også stadig en masse svin, men med de nuværende priser er det nærmest kun for at kunne fylde arbejdstiden ud. Penge giver det ikke noget af.

Årgang 1981-82

**Redaktør: Find Duerlund Mortensen
Strandgårdsvej 33
5762 Vester Skerninge**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1982-83

**Redaktør: Monika Hoeck-Petersen,
Nedergaden 4, Mjang, 6470 Sydals
Tlf.: 74416302/Mobil: 51294368
E-mail: petersen.per@get2net.dk**

Kære Elevkammerater

Jubilarsammenkomsten den 7. juni 2018 dannede rammen for vores 35 års jubilæum. Der var 16 deltagere fra vores årgang. Mere herom senere. Tak til GL for endnu et fint arrangement med hyggeligt samvær, god forplejning og et spændende foredrag. Her følger et uddrag fra mine noter:

Tak til **Johannes Nørregaard Frandsen**, Syddansk Universitet, der holdt et foredrag om landbrugets udvikling fra 1769, hvor 80 % af befolkningen boede på landbrug, 10% boede i købstæderne og 10% i København.

I 1864 starter industrialiseringen, der får en afgørende indflydelse på ændringer i den førnævnte fordeling. I 1950, er der 220.000 registrerede selvstændige landbrug. Der produceres 5 mill. svin. Nu bor der 25% på landbrug, 25% i landsbyer, der lever sekundært af landbruget. Andre 25%, hvoraf halvdelen kommer fra landbruget, bor i byer med over 100.000 indbyggere. 25%, hvor over halvdelen er født på landet og i Jylland, bor i København.

I 2017 ses resultatet af Danmarks største folkevandring: 1-2% af befolkningen bor på landet, hvor hovedindtægten kommer fra landbruget. 25% lever i større landsbyer, hvor landbruget ikke længere opretholder livet. Der er mellem 30.000 og 35.000 registrerede landbrug, hvoraf 13.000 er egentlige producenter. Der produceres 28.mill. svin. Det er et højspændt, dynamisk og dygtigt erhverv.

1880-1950 (svarende til 2-3 generationer): Landbrugets selvbillende var indadvendt – landbruget var den økonomiske kraft, havde definitionsretten og den kulturelle magt. I 1960'erne, 70'erne og 80'erne har landbruget ikke grebet ud efter samfundet. Det har taget landbruget lang tid at forstå det spil, der er i gang. At strukturændringerne ændrer land-

brugets placering i samfundet, det er ikke længere toneangivende som tidligere.

I dag er der en helt anden åbenhed, hvor landbruget bestyres af 2-3% af befolkningen. Oplægget gav en fin forståelse af de kræfter landbruget er oppe imod i forhold til den øvrige befolkning, der for størstedelen befinder sig langt fra landbruget og dermed oplevelsen af det liv, den enkelte landmand lever i forhold til såvel animalsk- som planteproduktion.

Hermed beretninger fra deltagerne i jubilæet:

Niels Kristian Petersen deltager for første gang i 25 år. I januar 2017 havde han 25 års jubilæum hos Jan Nørgaard (nuværende formand for Arla), hvor han fortsat er ansat. For denne indsats modtog han en fortjenstmedalje. I september kan han fejre 30 års bryllupsdag. Datteren arbejder på en økologisk ejendom med jerseykøer og malkebotter. Sønnen har en lille ejendom. Han har overtaget faderens kødkvæg af racen Piemontese. Niels Kristian har og er aktiv i foreningslivet. Er formand i Piemonteseforeningen, ligesom

han har været formand for Vodder Sogns Menighedsråd i 20 år.

Jens Kristian Jensen har arbejdet i Kliplev siden 2002. Bor på den fædrene ejendom, hvor jorden er bortforpagtet. Fritiden anvendes på rejser. For 2 år siden var han i Australien og New Zealand. I foråret 2018 oplevede han tørke i Argentina og regn i Brasilien. Datteren på 18 år går på Medieuddannelsen i Viborg.

Erik Finnemann forlod militæret for nu 12 år siden. Driver den fædrene ejendom med hvede og byg. Desuden har han nogle udlejningsejendomme. Han har under tiden i militæret og efterfølgende været aktiv med crossløb. Danmarks mester i aldersgruppen 50-60 år, hvor han løb 10 km på 35 min. Har også været Europamester. Har deltaget 7 x i militærmesterskaber, det har budt på rejser til mange interessante steder i verden. Løber fortsat 4-5 gange om ugen.

Claus Andersen overtog ejendom i 1990, siden 2002 deltidslandmand. Har bygget stald til 1200 slagtekalve. 20 stk. ammekøer - driver 120 ha plus 50 i forpagtning. Kravet om 2,3 dyreenheder bliver en udfordring. Anna Ma-

^ Til elevmødet mødes gamle venner.

rie sætter gang i arbejdsdagen om morgenen og står for papirarbejdet. Ægteparret har de seneste 6 år haft en medhjælper fra Ungarn. Datteren på 29 år, er dekoratør hos HM i Tønder, søn på 27 år arbejder som produktchef, den yngste søn på 25 afslutter uddannelsen til fysioterapeut i januar 2019.

Bent Hygum deltager i elevmødet for første gang. Købte i 1989 den fædrene ejendom, hobbylandbrug, nu forpagtet ud. Har arbejdet med foderstoffer frem til 1997. De seneste 2 år kørt lastbil for Esbjerg Gods med fast rute til København. Han er gift med Joan, de har en datter på 22 år.

Jens Jørgen Bonde har været landmand siden 1985, har 600 søer og driver 220 ha. Der sælges grise til eksport. Datteren er finansøkonom, den ældste søn pædagog. Den yngste vil være økologisk landmand. Har forpagtet 90 ha.

Tove og Kristian Lausten satte køerne ud i 2001. Dette førte til en større so-besætning, der blev sat ud i 2013. Nu slagtesvin - 6½ tusind. Driver 85 ha, heraf 35 forpagtet, med raps og hvede. Kristians store fritidsinteresse er fortsat jagt. Sønnen Johannes, 28, bor 150

m fra gården og er ved at overtage ejendommen. Han er selvstændig med reparation og udlejning af maskiner. Det første barnebarn er på vej. Katrine, 26, er uddannet farmakonom og arbejder på apoteket i Tønder. Sidste sommer arbejdede hun 3 måneder på Færøerne, hvor Tove og Kristian besøgte hende. Tove arbejdede i bedriften frem til 2013, hvor hun først tog sig af kørerne og sidenhen søerne. Hun søgte arbejde i hjemmeplejen og blev i 2015 uddannet social- og sundhedshjælper. I dag cykler hun rundt i Dybbøl i såvel godt som dårligt hver, for at yde pleje og omsorg til områdets borgere.

Peter Nissen tog for 30 år siden en uddannelse til anlægsgartner. Er nu holdleder ved "De grønne" i områderne 6440 og 6470 i Sønderborg Kommune. Er domsmand på 9. år. Er fortsat gift med Anita. Datteren på 26 år er psykolog. Har de sidste 1½ år arbejdet i Nykøbing Mors. Sønnen på 23 år er 4. generation på GL, hvor han er uddannet produktionsleder. Arbejder som markmand på Skeldemark.

Ole Møller Pedersen fik et tillykke med bryllupsdagen i dag. Familien bor fortsat på ejendommen i Tråsbøl, som han overtog i 1992. 250 søer med 5½ tusind slagtesvin. Driver 85

ha plus 40 i forpagtning. Der lejes maskinstation til såning og kørsel af gylle. Der er ansat 2 brasilianere, gennem henholdsvis 1 og 6 år. Målet er at komme under en 50 timers arbejdsuge. Fast kontortid mellem 10 og 12. Tidligere planer om udbygning af produktionen bliver lagt længere og længere væk. Datter på 25 bliver cand.oecon. fra Aarhus Universitet i efteråret 2018. Sønnen studerer Offentlig politik og økonomi.

Flemming Kaad var landmand frem til 2003, jorden er i dag forpagtet ud. Derefter var han på Danfoss i 5 år. Derpå fulgte en ansættelse på 5 år på et vandværk. Har været på førtidspension siden 2014.

Lars Erik (Lasse) Jensen gik med egne ord 5 år om på GL, hvor han var kvægfodermester. I 1989 købte Ulla og Lasse ejendommen, hvor der er 120 køer og drives 165 ha. For 2 år siden blev omlagt til økologi, udbyttet er lidt mindre, men årets tørke gør ondt. De kan vande de arealer, hvor køerne græsser. Den ældste datter er ansat hjemme. Hun bor på en naboejendom i nabolaget. Har været ansat i 2 år og været på barsel de 1½. Hun har beriget familien med 2 børnebørn. Sønnen Mads læser IT i Vejle, den yngste datter læser idræt i Aarhus. Lasse er endnu ikke klar til at gå på pension.

Hans Jørgen Bonde solgte i 2007 sit fødehjem i Svestrup, hvor der var 250 søer. Forsøgte at bygge stald i Mjang, hvilket medførte udgifter på 200.000 kr. Bød i 2010-2011 på ejendom på Sydals. Har besøgt sin værtsfamilie i Australien, hvor fårebestanden er gået meget tilbage, ca. 70 mill. Har også været i Canada. 2 børn, der begge bor i Aarhus.

Hans Jørgen Høj stoppede med svineproduktionen for 11 år siden, hvorefter han har været ansat som ejendomsfunktionær ved Kollegierne Kontor i Sønderborg. Siden 2018 er jorden forpagtet ud. Herdis og datteren Charlotte, der har 2 børn, er begge ansat ved Naturstyrelsen i Augustenborg. Den ældste datter arbejder ved Adecco, har beriget familien med et barnebarn og 2 bonus børnebørn.

Johannes Hjort Nielsen har 115 til 120 køer på den fædrene ejendom. Kvierne er i pension om vinteren. I 2000 havde han ansat en an-

denårselev, der i 2005 spurgte om, han måtte blive. Han bor i dag i Rinkenæs og har 2 børn og er fortsat ansat. Dette betyder, at Johannes, når han er på ferie eller spejderlejr, kan holde fri. Desuden hjælper skoledrenge til på bedriften.

Monika Hoeck Petersen:

Efteråret begynder at sætte sit præg på naturen med gyldne og brune blade samt løvfald. Tørken medførte allerede efterårsfarvede blade i sommer, der dog ikke nåede af falde før der kom regn. Ja, tørt har det været og det har haft konsekvenser af såvel negativ art (mangelende udbytter) og positiv i form af en utrolig nem høst uden udgifter til tørring og en nem klargøring og tilsåning af vinterafgrøderne, der kunne køres overalt, og arbejdet var ikke så slidsomt for maskinerne. Der blev høstet helsæd som kompensation for det manglende udbytte i græs og forventede udbyttetab i majs.

I skrivende stund venter årets tredje slået græs. Vi håber at komme i mål med grovfoderbeholdningen for det kommende år, sådan at foderet til de 60 køer samt tilhørende kvier skulle være sikret. Bedriften passes fortsat af Per med hjælp i spidsbelastningerne af børn og svigerbørn. Vi er meget taknemmelige for at de alle 4 støtter op om bedriften.

Jeg fik afleveret min lektoransøgning i starten af januar og kan siden 1. marts kalde mig lektor. Dermed følger en fastansættelse som underviser ved UC-SYD, hvor jeg underviser på såvel grunduddannelsen til sygeplejerske og eftervidereuddannelsen i Kolding. Dejligt fortsat at kunne kombinere de to områder.

Til 40 års jubilæet håber vi at kunne samle rigtig mange. Der ydes til den tid en aktiv indsats via FB (hvor jeg ikke er aktiv) af Ole, Peter og Lasse i samarbejde med undertegnede.

I ønskes hermed alle en glædelig jul og et godt nytår,

Venlig hilsen

Monika Hoeck Petersen

Mail: monika.engkildegard@bbsyd.dk

Årgang 1983-84

Redaktør: Erik Lauritzen
Blansskov 15, Blans
6400 Sønderborg
E-mail: ela@sonderborg.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1984-85

Redaktør: Kresten B. Villadsen
Toftelundgårdsvej 2, Langetved
6630 Rødding
E-mail: villadsenbk@gmail.com

Karsten Skøtt:
Hej alle sammen.

Jeg arbejder på 7. år ved Arkil Vejservice, og passer ved siden af vores deltidsladbrug, 24 ha med korn og 7 ha skov og lidt får. Vi har stadig en del brændesalg, og de sidste to år har vi udvidet med "PLUK SELV BLOMSTER". Det bidrager godt til den årlige skitur til Østrig.

Ingrid har nu haft læseskole i 11 år, og behovet er ikke blevet mindre efter den nye skolereform. Helene er i gang med sit sidste år i Hammelev skole, og Mathias blev konfirmeret i foråret og går nu i 8. klasse på Realskolen i Haderslev.

Hilsen Karsten Skøtt

Gustav Petersen:

Jeg arbejder stadig i den lokale landboforening, som har afdelingskontor i Horsens. Vi blev i 2013 ramt af en "fusion" og det var måske løsningen for overlevelse i vores organisation, og blev derved en del af LMO. Derved kom jeg tilbage i den organisation, hvor jeg startede i 1987 – organisationen har dog "ændret sig" lidt i mellemtiden.

Arbejdet giver stadig masser af udfordringer og jeg trives nogenlunde godt med det, selv om man føler, at mængden af nyttige/unyttige papirer stiger og stiger. Her kan blot nævnes persondataloven og hvidvaskreglerne, som er relativt aktuelle for tiden.

Man kan godt konstatere, at man er ansat i et erhverv, hvor man ikke løber tør for udfordringer, - men det skal nok gå alt sammen.

På familiefrenten er situationen nogenlunde stabil – bor stadig sammen med Gitte, antallet af børnebørn er dog tredoblet siden sidst.

Gustav Pedersen

Red.:

En lille bøn. Kunne alle fra årgangen ikke sende jeres mailadresse til mig. Dette ville lette arbejdet meget.

Hilsen Kresten

Årgang 1985-86

Redaktør: Flemming Andersen
Gramvej 7, 6520 Toftlund
fjna@bbsyd.dk

Ingen indberetning i år.

Årgang 1986-87

**Redaktør: Lorens-Peter Petersen,
Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1987-88

**Redaktør: Hans Jørgen Alnor, Tornhøjvej
35 A, Tråsbøl, 6200 Aabenraa
E-mail: hj-alnor@post.tele.dk**

Ved vores 30 års jubilæum i sommer, mente Sven at der skulle en ny redaktør til på vores årgang. Der var ikke kampvalg om posten, men jeg valgte at prøve om mine evner ville række til at bringe lidt nyt fra vores årgang. Udbyttet det første år kommer her:

Sven Hansen:

Hej Alle. Efter 30 år (som tiden dog går hurtigt) som årgangsredaktør, har vi denne sommer givet stafetten videre til Hans Jørgen. Nogen vil måske sige det er lidt tidligt, andre at det skulle være sket for mange år siden. Jeg tror, det er godt for vores årgang, at der kommer en ny mand på posten, "plejer" kan hurtigt komme til at fylde for meget.

Her i Perbøl går livet sin vante gang, nogle perioder har vi travlt - andre knap så meget. Hanne mener denne sommer, grundet den slemme tørke, har trukket tænder ud. Der var ikke tid til megen afslapning. Vil dog hellere bruge tid og kræfter på at vande sine marker, end se det hele tørre væk. Af årets avl mangler vi vel 15-20%, men lidt bedre priser hjælper på det, samt at der har været god efterspørgsel på vores karantæne-stald. Så det ender nok med, at vi tager et år mere her på ejendommen, i bund og grund, elsker vi livet på landet.

De bedste hilsner fra Hanne og Sven

Næste hilsen kommer fra **Finn Laasholt:**

Hvad er sket siden jeg blev udlært Landmand??? Omkring år 1990 overtog jeg mine forældres gård "Birkegaard". Min hverdag gik

med pasning af de sortbrogede malkekøer og markerne. En dag købte jeg min første ren-degraver, og begyndte sideløbende med mit landbrug at lave entreprenørarbejde for diverse kunder i området.

I 1998 byttede jeg køerne ud med maskiner, og jorden blev bortforpagtet.

Dette blev begyndelsen på Laasholdt Entreprenør ApS, som jeg ejer og driver den dag i dag. Virksomheden er beliggende i udkanten af Rødding, og udfører stadig jordarbejde og nedbrydning af bygninger. Samtidig har jeg eget Godkendt Modtageranlæg, som modtager Erhvervsaffald fra hele landet. Affaldet bliver sorteret, neddelt, og knust, inden det kommer videre, dette er blevet vores hovedopgave. D. 12. december 2012, blev jeg gift med Pia Laasholdt, som også er kontormedarbejder og "blæksprutte" i virksomheden.

Jeg er far til to børn + papfar til to bonus børn. Ingen af børnene, har valgt hverken landbrug eller entreprenørbranchen, som deres levevej, og pensionsalderen nærmere sig jo vores årgang. Derfor ved jeg ikke helt, hvem der skal drive virksomheden videre i fremtiden. Måske er det dig???

Skrevet af Finn Laasholdt d. 2 okt. 2018

Red.:

Her i Tråsbøl er der ikke meget nyt at berette, størrelsen på landbruget er stadig det samme, ca. 125 ha i markplanen, hovedsagelig vintersæd, og mellem 5500 og 6000 slagtegrise igennem stalden i løbet af året efter alt ind/ud konceptet.

Familien trives godt, Ulla er i blomsterbutikken i Broager. Børnene er blevet voksne og er begge i gang, Lars som er den ældste afsluttede sin uddannelse fra Århus Universitet i sommer, og har efterfølgende fået arbejde i økonomiafdelingen hos Lego. Nr. to Erik bor i vores aftægtsstus, er uddannet anlægsgartner og arbejder hos Lyng Entreprenør og Anlægsgartner, hvor han stortrives med mange alsidige opgaver inden for den branche.

Jeg selv er nu næsten ved at være tilbage på samme niveau som inden jeg for ca. fire år siden fik en blodprop i hjernen. Hovedpinen kan en gang imellem drille, men jeg er meget taknemmelig for at det er det eneste mén jeg har efter en sådan omgang.

Det var så alt for i år, jeg vil ikke nævne størrelsen på høsten eller kommentere priserne på vore landbrugsvarer, men blot ønske jer alle en glædelig jul og et godt nytår.

*De bedste hilsner fra
Ulla og Hans Jørgen Alnor*

Årgang 1989-90

**Redaktør: Inge N. Nørgaard, Hyrupvej 40,
6520 Toftlund
E-mail: kiph@dlgtele.dk**

Claus Bruun Jørgensen skriver:

Børnene er nu voksne: 22, 20, 18 og 15. De 2 ældste er studenter og arbejder inden de skal videre med studier. Status på bedriften er 2000 søer og produktion af 70.000 30 kg grise til eksport. Ejer 347 ha som er lejet ud med aftale om aftagelse af gylle. Bruger en masse tid på diverse politisk arbejde, bestyrelsesarbejde, jagt og schweisshundeføreropgaver for andre jægere og trafikanter. Dejligt at kunne uddelegere arbejdet, så der også er plads til andet arbejde og hobbyer.

Mvh. Inger og Claus Bruun Jørgensen

Jørgen Bram skriver:

Kære alle fra årgang 89-90

På opfordring blev det så min tur til at sende en hilsen og fortælle om livet i Grarup, og hvordan det er gået siden vi forlod skolen.

Sidste år blev jeg 50 og i år har Laila og jeg fejret sølvbryllup.

Begivenhederne er blevet fejret med familie og i gode venners lag.

Ægteskabet har givet os 3 dejlige børn, som vi glæder os over hver dag. De to ældste læser i

Århus og den "lille" er lige startet på handelskolen.

Så indtil videre er der ingen der går landbrugsvej, men man kan jo aldrig vide☺.

Hvad angår landbruget, så har vi udvidet so-antallet af et par omgange og har i dag en besætning på 600 søer. Det holder vi fast ved og har ingen yderligere udvidelsesplaner, men prøver hele tiden at optimere på det vi har.

For at det hele ikke skal gå op i grise, driver jeg mit planteavl i "fritiden". Den del har vi også udvidet af et par omgange, når der har været noget nabo-jord til salg. Til at hjælpe med at få det hele til at hænge sammen, har vi 2-3 medhjælpere.

Den hjemlige hygge passer Laila, sammen med sit kontorjob i Haderslev.

Fra skolen er det Søren, som jeg er mest sammen med. Vi får af og til et spil kort i klubben.

*De bedste hilsner og ønsker til jer alle fra
Jørgen Bram*

Ralf Jensen skriver:

Når man reflekterer over hvor tiden er blevet af, siden vi blev færdig i sommeren 1990, kan man blive forundret over, at der er sket så meget.

Det er i år 25 år siden, vi som 5. generation overtog Tapsgaard, som vi stadig driver ved siden vores arbejde med ren planteavl.

Efter at have været 21 år som disponent i kørselsafdelingen hos Arla i Christiansfeld, blev min afdeling lukket ned og jeg blev sammen med 8 andre gode kolleger sagt op. Det var en proces, vi havde set komme og vi var også med til at overdrage opgaverne til de vognmænd, der skulle løse opgaverne i fremtiden.

I stedet for at begræde situationen, valgte jeg at se positivt på det. Måske var tiden kommet til at komme videre og prøve noget andet i en anden organisation. Jeg valgte at tage i mod et tilbud fra min fagforening om personlig coaching. Det lyder lidt fancy og moderne,

men jeg må tilstå at jeg efter nogle samtaler kunne se, hvilke muligheder der lå forude. Jeg havde pga. min anciennitet en meget lang opsigelse, men allerede efter 6 uger blev jeg kontaktet af DLF.

De havde ad omveje hørt, at jeg skulle videre og spurgte, om jeg var interesseret i at have ansvar for den daglige drift af deres afdeling i Skodborg. Her har jeg nu været siden april 2014, hvor jeg har det daglige ansvar for rensningen af industriafgrøder til såsæd og lageret på 12.000 m². Samtidig har jeg siden foråret 2018 sammen med en anden kollega fået ansvar for driften af Hedensted-afdelingen også.

Forløbet har lært mig, at hvis man er åben for nytænkning er det muligt at komme videre. En anden ting, som også hjalp helt gevaldigt var ens netværk. Man skal ikke undervurdere dette, tværtimod.

På det private plan er jeg stadig gift med Jytte. Vi har boet sammen i 30 år nu og har haft sølvbryllup i juli 2017. I dag bor vi selv på gården med vores gravhund. Vores søn Mads er agrarøkonom og uddannet på Gråsten Landbrugsskole. Han er ansat som driftsleder hos HedeDanmark i Felsted. Tvillingerne er nu 27 år og bor i Kolding og Odense. Jette er teamleder for kampagneafdelingen hos Lidl Danmark på deres hovedkontor i Kolding. Signe arbejder som sygeplejerske på kræftafdelingen på OUH, hvor hun har været siden hun blev færdig med at læse i februar 2015. Børnebørn har vi ingen af endnu, men det må komme når det kommer.

Med hensyn til gårdens fremtid har vi haft forskellige løsninger op at vende. Mads vil gerne overtage gården på sigt og passe denne med planteavl ved siden af sit arbejde. Selv om jeg kun er 54, er jeg klar til give ansvaret fra mig. For man skal lade de unge komme til når de har lyst, ikke når vi andre bliver trætte af det og de selv er ved at være så etableret, at de ikke ønsker det længere. Vi regner med, at han skal starte som forpagter i 3-5 år for at se, om det er det han og hans kæreste ønsker fremadrettet. Det er en god måde at hjælpe de unge mennesker i gang på, især i en tid som denne, hvor de møder mange forhindringer på vejen for at overtage ejendommene, uanset om det er fuldtids- eller deltidsbedrifter.

Vi har valgt denne model, da det giver en glidende overgang for alle parter. De unge kan rent økonomisk komme nemmere i gang og skulle det vise sig, at det alligevel ikke er dem af forskellige årsager, så er det nemmere at komme ud af erhvervet og vi andre kan så enten vælge at overtage driften igen eller sælge ejendommen.

Vi skal huske på, at vi lever i 2018 og tiden har forandret sig meget, også siden vi blev færdigguddannet i 1990. Vi skal hele tiden kæmpe for vores berettigelse over for det øvrige sam-

fund, ikke kun i Danmark, men også i de øvrige lande er der ved at brede sig en stemning imod det, vi som landmænd altid har ment var rigtigt. Hvis vores generation er den sidste på de gårde, vi har overtaget, så er det sådan det er og så skal vi ikke begræde dette. Vi har hver især gjort det så godt vi kunne, men vi skal ikke tvinge vores børn ind i erhvervet, fordi vi har en forventning om, at det er det eneste vi kan forestille os.

Med disse ord vil jeg ønske jer alle glædelig jul og godt nytår.

*Venlig hilsen
Ralf Jensen*

Årgang 1992

**Redaktør: Per Carsten Jørgensen
Ny Stavensbøl 2
6440 Augustenborg
E-mail: pc@ags.dk**

Ingen indberetning i år.

Årgang 1998

**Redaktør: Elisabeth H. Knudsen
Nørbygårdsvej 40, Marstrup
6100 Haderslev
E-mail: ehk@lei.dk**

Sidste nyt fra årgang 1998, ja så blev det vores tur til at være 20 års jubilarer. Og med os der mødtes til elevdag var der hurtig enighed om at tiden næsten var som for 20 år siden, der var hverken grå har, tabt hår eller indsnæget sig et par årgangsrynker.

Vi var en små 10 stykker der mødtes og hurtigt gik snakken hen over bordet og det flød med gamle anekdoter fra tiden på skolen, og ja de var nok ikke blevet mindre sjove med året.

På bordet var årgangsbilledet også, vi tog turen rundt og det viste sig hurtigt at ved fælles hjælp så kunne vi fortælle lidt om hvad hinanden lavede. Vores veje havde siden GL delt sig mange gange. Nogle var stadig tilknyttet landbruget med ejendom eller ansat, andre havde et job som havde berøring med landbruget i en eller anden form og så var der

A Årgang 1998 udveksler erfaringer fra de 20 år, der er gået.

dem, der helt havde skiftet spor. Meget spændende at høre hvordan, man er endt hvor man er nu.

En god dag, hvor vi blev enige om at når vi tilhører 25 årsjubilæerne, så må vi have fat i lidt flere. Så har man lyst til at finde ud af ved navns nævnelse om hvad hinanden laver, ja så er det bare om at møde op og måske kommer der til at stå M2 25 år på fodboldbanen.

*De bedste hilsner fra
Elisabeth*

Årgang 2000

Redaktør: Pernille Gadeberg
Vonskær 7, 6200 Aabenraa
E-mail: pernillezach@gmail.com

Ingen indberetning i år.

Årgang 2014

Redaktør: Rasmus H. Lehmann,
Skeldebro 11, 6300 Broager
E-mail: rasmusolehmann@gmail.com

Sommeren 2018 kendetegner sig for mig ved tørke, og jeg blev færdig med AØ. Det gjorde at jeg herefter startede med at arbejde hjemme på mine forældres gård. Her er vi nu i gang med at undersøge mulighederne for at gennemføre et generationsskifte.

2019, betyder også at vores årgang har 5-års jubilæum og der vil derfor komme en jubilar sammenkomst i juni. Så hvis I har kontakt til nogen fra årgangen, som ikke er medlem må I gerne lige sige dette videre, for at sikre at vi får så mange med som muligt.

Så med håbet om at se så mange som muligt, ønskes I alle glædelige jul og godt nytår.

*M.v.h.
Rasmus Henne Lehmann*

▲ Årgang 2003 er færdige med silden.

Gråsten Elever ønsker alle en glædelig jul -
og et godt nytår

Foto: Christian Lucassen

Gråsten Elevers bestyrelse

Formand:

Rasmus H. Lehmann (Årgang 2014), Skeldebro 11, 6310 Broager

Næstformand:

Natascha Jepsen, (Årgang 2014), Tornhøjvej 29, 6200 Aabenraa

Sekretær:

Bent E. Nielsen, Slotsbakken 22, 6300 Gråsten

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Thejs Christiansen (Årgang 2012), Ørstedsgade 23 C, 7100 Vejle

Henning Jakobsen (Årgang 2003), Diernæsvej 192, 6100 Haderslev

Tina Jespersen (Årgang 2013), Sønderballevej 23, 6230 Rødekro

Mads Korsgaard Jensen (Årgang 2011), Ødisvej 36, 6070 Christiansfeld

Gråsten Landbrugsskoles bestyrelse

Formand:

Esben Lauridsen, Hærvejen 14, 6500 Vojens

Næstformand:

Aksel Katborg, Hasselkær 55, Felsted, 6200 Aabenraa

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Søren A. Jensen, Skeldevej 8, Gammelgab, 6310 Broager

Solveig Kappel, Ringgade 28, Maugstrup, 6500 Vojens

Helle Kreiberg Svennesen, Barsø Bygade 50, Barsø, 6200 Aabenraa

Christian Lund, Skodborg Kirkevej 5, Skodborg, 6630 Rødding

Stefan Thomsen, Korntvedvej 13, 6270 Tønder

Elevrepræsentant:

Søren Skødt Hansen, Storegade 22, 1.-1, 6780 Skærbæk

Personalerepræsentanter:

Thomas Iversen, Fiskbækvej 25, 6300 Gråsten

Thorkild Nissen, Osbækvej 15, 6440 Augustenborg

Ledelsesrepræsentant:

Forstander Bjarne Ebbesen, Fiskbækvej 15, 6300 Gråsten

Åbent Hus på Gråsten Landbrugsskole:

Lørdag d. 26. januar 2019 kl. 10-15

Følg Gråsten Landbrugsskole på facebook og på www.gl.dk!

www.gl.dk

